

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**MOLDOVA VA MAJORA EXPORTUL
DE CEREALE PRIN PORTUL
GIURGIULEȘTI**

3

**PROBLEMELE APICULTORILOR,
DISCUTATE LA MINISTER**

4

**MUNCĂ, FAMILIE ȘI ÎNCREDERE
ÎN VIITOR...**

(ISTORIA UNEI TINERE FAMILII DE AGRICULTORI
DIN RAIONUL HÎNCEȘTI)

7

**INSECTE FOLOSITOARE
ÎN GRĂDINĂ**

10

**MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ
AL MOLDOVEI A FOST RENOVAT
ȘI ÎȘI AȘTEAPTĂ VIZITATORII**

13

SEMĂNATUL CULTURILOR DE TOAMNĂ PENTRU RECOLTA ANULUI 2017

Conform datelor parvenite din teritoriu, până prezent au fost semănate cu culturi de toamnă în total 353,4 mii ha, inclusiv: grâu de toamnă 285 mii ha, orz de toamnă 39 mii ha, rapiță de toamnă 28 mii ha și triticale 1,4 mii ha. Aceasta constituie cca. 87% din totalul suprafețelor planificate. Pentru semănatul culturilor de toamnă au fost utilizate semințe produse în țară (de origine autohtonă și străină), dar și semințe de import.

În scopul substituirii soiurilor și înnoirii semințelor de soi a culturilor de toamnă s-au importat 370 tone de semințe de categorii biologice superioare („Prebază” și „Bază”), preponderent din Ucraina.

Pentru producerea semințelor au fost înființate sectoare semincere a culturilor de toamnă în total 38 mii ha; inclusiv grâu de toamnă – 29 mii ha, orz de toamnă – 9 mii ha, ceea ce constituie cca. 84% din suprafața planificată de 45 mii ha. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor anunț că inspectorii responsabili din cadrul ANSA au supravegheat utilizarea semințelor calitative pentru înființarea sectoarelor semincere și a celor de obținere a producției marfă.

ANUNȚ

PRIMA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ
CU FORUM COMERCIAL

“RETAIL-UL ȘI EXPORTUL PRODUSELOR HORTICOLE PROASPETE ÎN MOLDOVA”

Pe data de 23 noiembrie 2016, la Chișinău, se va desfășura Prima Conferință Internațională cu Forum Comercial “Retail-ul și Exportul Produselor Horticole Proaspete în Moldova”, organizat de către Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în colaborare

cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

Conferința are drept scop prezentarea particularităților colaborării cu rețele de comerț modern, care sunt deja principalul canal de distri-

buție a produselor horticole în țările dezvoltate și sunt în permanentă creștere în țările din Europa de Est, inclusiv Republica Moldova. O inovație pentru Republica Moldova este organizarea Forumului Comercial, prin care producătorii și exportatorii de fructe și legume proaspete vor putea

stabili contacte directe cu o serie de rețele din Rusia (în special regiunile Ural, Volga și Siberia, unde producția din Moldova ajunge în cantități relativ mici), Ucraina și Belarus.

**Detalii despre eveniment,
aflați în pag. 6**

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 16**

PROIECTUL LEGII PRIVIND ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR ÎN SFERA SOCIALĂ

Ministerul Economiei, în colaborare cu alte instituții publice, reprezentanții ai asociațiilor obștești și ai societății civile interesate în dezvoltarea economiei sociale, a elaborat un proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative aferente desfășurării activității de întreprinzător în sfera socială.

Potrivit reprezentantului Ministerului Economiei, la moment proiectul documentului este examinat de către Guvern, iar concluziile și propunerile înaintate în cadrul Conferinței vor fi utile în exercițiul de definitivare și promovare în continuare a proiectului menționat.

Dezvoltarea antreprenoriatului social se înscrie printre prioritățile Programului

de guvernare pentru anii 2016-2018, precum și reiese din prevederile Acordului de Asociere Republica Moldova - UE la capitolul transpunerii în legislația națională a principiilor de dezvoltare a IMM-urilor prin prisma Actului Unic european - Small Business Act, și anume susținerea antreprenoriatului în rândul tinerilor, femeilor și persoanelor cu dezabilități.

PATENTARII ANUNȚĂ NOI PROTESTE LA GUVERN ȘI PARLAMENT

Reprezentanții Asociației Micului Business anunță noi proteste din cauza faptului că autoritățile vor anula patentele de întreprinzător din 1 ianuarie 2017. Totodată, micii întreprinzători susțin că sunt intimidati de poliție din cauza faptului că protestează contra acestei decizii.

Cei din micul business nu renunță la noi proteste după ce nu au reușit să obțină menținerea patentelor de întreprinzător. „O soluție clară nu ni s-a propus. Ceea ce ne propune guvernarea este absolut inadecvat. Cei din micro-business au câștiguri mici, aparatul de casă și un contabil scumpește radical afacerea. Am vorbit clar despre această problemă la Consiliul Economic al Prim Ministrului și am oferit semnături ale micilor întreprinzători pe 300 de pagini”, susține Președintele Asociației

Micului Business. El mai spune că unii comercianți sunt amenințați de poliție. „Chiar ieri un membru al Asociației a difuzat foi volante cu îndemnul de a veni la mitingul de vineri, a fost amenințat de poliție. Același lucru se întâmplă la Căușeni unde Herghelegiu Eleonora, de asemenea a fost un timp arestată și este chemată permanent la poliție. Ceva nu este normal în societate în care trebuie să existe libertăți economice și democratice. Acest fapt ne îngrijorează foarte mult. Este o răscoală a tarabelor, fiindcă anume acești agenți economici vor ieși

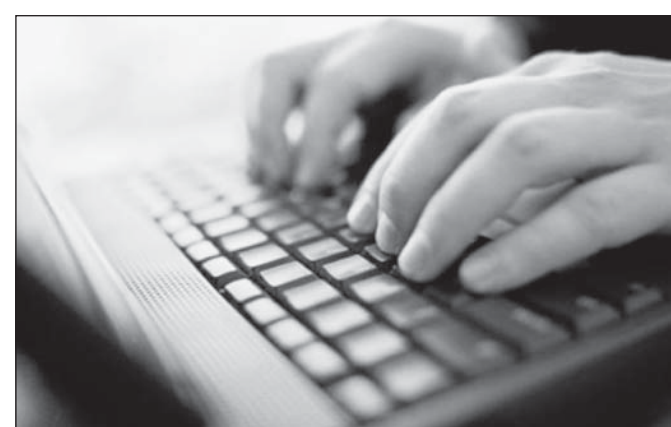
la protest pentru a lupta contra nedreptății care este din partea guvernării și a Parlamentului. Într-o societate normală trebuie să fie alternativă”, susține Roșcovanu, citat de agora.md. El anunță că pe 18 noiembrie 2016 va avea loc un noi protest al deținătorilor de patente. Acesta se va desfășura începând cu ora 9.30, în fața clădirii Guvernului și va continua la sediul Parlamentului.

Amintim că micii întreprinzători au organizat anterior mai multe proteste, care totuși nu au ajutat să ajungă la un compromis cu autoritățile statului.

LEGEA PRIVIND COMERȚUL ELECTRONIC, ADAPTATĂ LA REGLEMENTĂRILE UNIUNII EUROPENE

Executivul a aprobat un proiect de lege prin care propune modificarea și completarea Legii privind comerțul electronic. Astfel, proiectul constă în eliminarea lacunelor existente în cadrul legislativ și normativ național și aplicarea noilor reglementări prin prisma legislației europene și în conformitate cu Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Aplicarea acestor măsuri va oferi mai multe posibilități de a dezvolta comerțul online în țara noastră.

Un aspect important în acest sens este stimularea creșterii economice a întreprinderilor, sporirea investițiilor în inovație, care se dezvoltă datorită sistemelor

electronice și care contribuie la consolidarea competitivității întreprinderilor de toate nivelele din Republica Moldova. Instituția publică în calitate de centru de informare pentru cei interesați în domeniul comerțului electronic va fi Agenția pentru Protecția Consumatorilor.

Menționăm că, odată cu

semnarea Acordului de Asociere, care include Acordul de Liber Schimb, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune legislația și practica Uniunii Europene în mai multe domenii, inclusiv în sectorul comerțului electronic. Proiectul respectiv de lege urmează a fi examinat și aprobat de Parlament.

TAXELE PENTRU PRODUSELE DIN LAPTE, CARNE ȘI CIMENT PENTRU UCRAINĂ AR PUTEA FI ANULATE ÎN CURÂND

Din 1 ianuarie 2017, autoritățile moldovene vor anula restricțiile și taxele instituite anterior pentru produsele din lapte, carne și ciment, din Ucraina. Despre aceasta a anunțat vicepremierul Stepan Kubiv, ministru al Dezvoltării Economice și Comerțului al Ucrainei, după bilanțul ședinței de la Chișinău a Comisiei interguvernamentale moldo-ucrainene pentru cooperare economică.

Vicepremierul Octavian Calmîc, ministru al Economiei al Republicii Moldova, a declarat în cadrul ședinței că partea moldovenească nu preconizează să prelungească măsurile de restricție la importul unor tipuri de producție ucraineană, care au fost instituite în luna mai curent și va analiza efectul acestor măsuri, după care

va informa partea ucraineană despre rezultate.

În cadrul întâlnirii lui Octavian Calmîc cu Stepan Kubiv a fost exprimat angajamentul reciproc al autorităților pentru respectarea necondiționată a regimului de liber schimb între cele două țări, având la bază atât legislația națională, cât și angajamentele asumate de

ambele state în cadrul diferitor organisme internaționale, inclusiv Organizația Mondială a Comerțului.

În cadrul ședinței Comisiei Interguvernamentale, părțile au convenit asupra majorării volumelor de comerț dintre ambele state, precum și neadmiterea introducerii măsurilor de restricție asupra importului și exportului de mărfuri.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Glodeni (249) 2 40 69
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Peresecina (235) 47 2 67
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

AGROmediainform

Redactor-șef: Stela VDOVÎ

Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 741

Tiraj: 3500

MOLDOVA A PRIMIT PRIMA TRANȘĂ DIN PARTEA FMI

Republica Moldova a primit din partea FMI prima tranșă a creditului în cadrul noului program de finanțare aprobat la 7 noiembrie, relatează NOI.md.

Despre obținerea banilor din partea Fondului a comunicat prim-ministrul Pavel Filip în cadrul întrvederii cu reprezentanții administrației publice locale din raionul Florești. „Prima tranșă din partea FMI a fost deja transferată în contul Ministerului Finanțelor. Dincolo de banii obținuți, este important că semnarea Acordului reprezintă un program de reforme pentru Moldova”, a declarat premierul.

În cadrul întâlnirii Pavel Filip a vorbit despre eforturile depuse de Guvern în vederea revenirii țării noastre pe piața financiară internațională, prin realizarea prevederilor Foii de parcurs privind acțiunile prioritare de reformă. Ca urmare, Fondul Monetar Internațional a aprobat un acord cu Moldova, iar negocierile cu Banca Mondială sînt acum la un nivel

avansat. Șeful Executivului a subliniat că semnarea Acordului cu FMI înseamnă deblocarea finanțării externe și obținerea resurselor necesare pentru continuarea reformelor destinate relansării economiei, dar și un certificat de încredere pentru Moldova. De asemenea, în cadrul întrvederii, Filip a menționat importanța stabilizării sectorului financiar-bancar,

redobîndirii încrederii cetățenilor în instituțiile statului și creării unui mediu de afaceri atractiv pentru investitori. El a menționat că Guvernul lucrează în mod pragmatic pentru atinerea obiectivelor propuse.

Consiliul executiv al FMI a aprobat la 7 noiembrie noul Program de finanțare a Moldovei pe trei ani, care prevede alocarea pentru Moldova a

178,7mil. dolari destinați susținerii reformelor economice și financiare. Totodată, s-a menționat că circa 35,9 mil. dolari din această sumă vor fi acordați Moldovei imediat după aprobarea noului program de finanțare, iar suma restantă va fi alocată pe parcursul a trei ani în cinci tranșe, după evaluări semestriale ale executării programului.

PREMIERUL ÎNCURAJEAZĂ UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR MODERNE ÎN SECTORUL AGRAR

Prim-ministrul Pavel Filip a vizitat compania agricolă SRL „Sorforjar” din satul Băhrinești, raionul Florești, unde i-au fost prezentate informații privind aplicarea tehnologiilor moderne de îngrijire a culturilor agricole, despre recolta medie în anul agricol curent și contribuția gospodăriei în soluționarea problemelor sociale ale satului.

În discuții, Pavel Filip a menționat importanța utilizării noilor tehnologii în agricultură, fapt care asigură competitivitatea producției agricole autohtone pe piețele

externe. „Recolta obținută, de opt tone de grâu la hectar, este un rezultat foarte bun și un semnal pozitiv pentru toți agricultorii. Pentru a obține rezultate trebuie să investești și să muncești. Vom încuraja agricultorii care fac investiții și utilizează tehnologii noi”, a spus Prim-ministrul.

Totodată, Pavel Filip a exprimat deschiderea Guvernului pentru dezvoltarea agriculturii, specificând că această ramură trebuie să devină mult mai modernă. În context, șeful Guvernului s-a referit și la noul Regulament de subvenționare în agricultură.

NOI POSIBILITĂȚI DE INTRODUCERE A PRODUSELOR PETROLIERE PRIN FRONTIERA DE EST A REPUBLICII MOLDOVA

Cabinetul de miniștri a aprobat o serie de modificări privind modalitatea de introducere a produselor petroliere prin frontiera de est a Republicii Moldova. Conform documentului, Serviciul Vamal va efectua, cu titlu provizoriu, până la 31 decembrie 2016, vămuirea, la postul vamal Bender 2, a produselor petroliere introduse prin punctul de trecere Novosavițcaia-Cuciurgan.

pe malul drept al Nistrului, care practică activitatea de import a combustibililor lubrifianti, precum și pentru a asigura controlul aprovizionării Republicii Moldova, inclusiv a regiunii transnistrene, cu produse petroliere.

Măsura a fost luată la solicitarea agenților economici de

Reamintim că, în luna august curent, Ucraina a sistat importul produselor petroliere pentru regiunea transnistreană prin intermediul căilor ferate, prin punctele de trecere a frontierei Slobodca și Cuciurgan. Astfel, traficul a fost redirecționat prin punctul de trecere a frontierei Ocnîța, fapt ce a îngreunat activitatea agenților economici din regiune. Prin urmare, în urma discuțiilor purtate cu autoritățile de la Kiev și a înțelegerilor convenite în cadrul grupurilor de lucru sec-

toriale pentru transport feroviar și pentru problemele vamale din Chișinău și Tiraspol, s-a decis aplicarea provizorie a controlului vamal la postul Bender 2. Totodată, menționăm că în 2012 a fost semnată o decizie privind reluarea circuitului trenurilor marfare prin regiunea transnistreană. Drept urmare, a fost lansată transportarea mărfurilor în regimurile de export/import pentru regiunea transnistreană prin punctele de frontieră Colbasna-Slobodca și Novosavițcaia-Cuciurgan.

MOLDOVA VA MAJORA EXPORTUL DE CEREALE PRIN PORTUL GIURGIULEȘTI

Compania Trans Cargo Terminal SRL își dublează capacitățile de export a cerealelor prin Portul Internațional Liber Giurgiuilești, comunică NOI.md. Acest lucru a fost remarcat de Ministerul Economiei, care a menționat că viceprim-ministrul Octavian Calmîc, ministru al Economiei, va participa la 10 noiembrie curent la ceremonia de finalizare a proiectului de extindere a terminalului de export al cerealelor, construit de compania Trans Cargo Terminal SRL, filială a Grupului Trans-Oil, la Portul Internațional Liber Giurgiuilești.

Realizarea acestui proiect transformă Trans Cargo Terminal SRL în cel mai operațional agent economic din regiune privind capacitățile de încărcare a navelor cu cereale: peste 1000 de tone pe oră pentru navele maritime și pînă la 8000 de tone pentru barjele fluviale.

În primele zece luni ale anului curent, 11 companii autohtone au exportat prin intermediul Portului Internațional Liber Giurgiuilești peste 60 de mii de tone de cereale, preponderent în Malaesia, Myanmar și Indonezia.

UN MODEL DE COD DE CONDUITĂ PENTRU IMM-urile DIN MOLDOVA

Expertii ce au realizat Studiul „Managementul integrității în sectorul privat” recomandă întreprinderilor mici și mijlocii un model de Cod de Etică și Conduită a afaceriștilor. Cu titlu de recomandare, modelul poate fi preluat și adaptat de agenții economici, în vederea conformării cu sistemul național de integritate în sectorul privat din Republica Moldova și de raliere a acestui sector la standardele internaționale anticorupție, inclusiv la prevederile Convenției ONU împotriva corupției.

Potrivit prevederilor codului, acesta va fi considerat drept unul din instrumentele utile ale unei strategii inclusive și politici holistice pentru lupta împotriva corupției în sectorul privat, însă Centrul Național Anticorupție trebuie să-l adopte, să-l publice pe site-ul oficial, dar și să-l promoveze prin campanii publice, scrie bani.md.

Codul de Conduită constă dintr-un set de principii privind desfășurarea activității, menit pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM) în scopul protejării

afacerilor acestora și informării angajaților și actorilor cointeresați despre obiectivele și așteptările IMM-urilor.

Totuși Modelul precizează că elaborarea unui cod nu este îndeajuns. Din aceste considerente, Republica Moldova ar trebui să analizeze și modalitățile pentru ca Codul să devină efectiv din perspectiva statului și impactului acestuia. Astfel, Moldova ar putea decide să-i ofere Codului o legitimitate și autoritate generală prin adoptarea oficială a unui model de Cod de Conduită, cât și stimularea și susținerea IMM și managementului superior al acestora să se conformeze principiilor Codului. „Trebuie să existe instrucțiuni privind modul în care publicul ar putea raporta încălcările și cui, cât și capacitatea mass-mediei de a raporta cu bună-credință orice încălcări, fără frica răzbunării sau represaliilor. CNA va deține rolul primar în aceste măsuri, prin adoptarea modelului Codului de Conduită, publicarea acestuia pe site-ul său web și promovarea Codului prin campanii publice”, se arată în Modelul de Cod de etică al IMM-urilor. Codul de etică-model cuprinde 19 principii, printre care: Guvernarea și anticorupția, Raportarea financiară, Neimplicarea în acte de corupție, Regimul cadourilor, Conflictul de interese, Abuz de poziția oficială și altele.

Modelul a fost elaborat la comanda Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în cadrul Proiectului „Consolidarea funcției de prevenire a corupției și a funcției analitice ale Centrului Național Anticorupție (CNA)” implementat cu suportul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei.

PARE 1+1 A APROBAT FINANȚARE NERAMBURSABILĂ DE 6 MLN LEI PENTRU 31 DE PROIECTE INVESTIȚIONALE

Pe parcursul acestui an prin intermediul programului PARE 1+1 au fost aprobate 114 cereri de finanțare nerambursabilă în sumă totală de 22 milioane de lei. În cadrul ultimei ședințe care a avut loc pe 7 noiembrie 2016, s-au aprobat finanțări de circa 6 milioane de lei.

Comitetul de supraveghere al Programului de atragere a remitențelor în economie PARE 1+1 a aprobat, astăzi, finanțarea a 31 de proiecte investiționale. Suma totală a grantului pentru aceste proiecte investiționale este de 6,03 milioane de lei, care va contribui la atragerea în economia națională a 17,32 milioane de lei.

Potrivit Iuliei Iabanji, directorul Organizației pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), din totalul proiectelor acceptate spre finanțare, 29% sunt create de lucrătorii migranți, care s-au întors de peste hotare, iar 71 la sută au fost constituite de rudele de gradul I al acestora. Din proiectele aprobate spre finanțare, 19 afaceri sunt create și administrate de către tineri. Implementarea acestora va contribui la crearea a circa 130 locuri noi de muncă”, a specificat Iabanji.

Conform datelor ODIMM, din totalul solici-

tărilor de finanțare nerambursabilă, 19 afaceri sunt demarate în agricultură și orientate spre diferite tipuri de activitate, printre care cultivarea cerealelor și viței-de-vie, creșterea plantelor și animalelor, apicultură, etc; 8 întreprinderi activează în domeniul prestării serviciilor și 4 întreprinderi în industria prelucrătoare. Analiza provenienței remitențelor relevă faptul că cei 31 solicitanți investesc sursele financiare provenite din munca desfășurată în 9 state, inclusiv Italia, Federația Rusă, Marea Britanie, Irlanda, România, Georgia, Spania, etc.

În anul 2016 au fost aprobate 114 cereri de finanțare nerambursabilă în sumă totală de 22,35 milioane de lei, care vor contribui la efectuarea investițiilor cumulative de peste 68,5 milioane de lei. În perioada lunilor mai - octombrie 2016 au fost instruiți 195 beneficiari, inclusiv înscriși la Program în anii precedenți.

ȘEDINȚA COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE ENPARD

Comitetul de Supraveghere a aplicării Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind implementarea Programului ENPARD Moldova – suport pentru agricultură și dezvoltarea rurală s-a întrunit în ședință, joi, 03 noiembrie. În cadrul celei de-a doua ședințe a Comitetului, a fost examinată situația la zi privind implementarea Programului ENPARD.

În debutul ședinței, ministrul Eduard Grama a asigurat participanții de responsabilitatea și seriozitatea pe care Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu instituțiile din subordine, dar și cu instituțiile partenere abordează Programul ENPARD și obligațiunile pe care Republica Moldova și le-a asumat

întru realizarea angajamentelor stabilite în Acordul de Finanțare cu Uniunea Europeană. „Așteptăm debursarea primei tranșe, în valoare de 17 milioane EURO, care trebuia să ajungă încă în trimestrul

II al anului curent în bugetul statului. Totodată, suntem în așteptarea asistenței tehnice care trebuia să însoțească implementarea Programului ENPARD încă din anul 2015”, a menționat președintele

Comitetului de Supraveghere, Eduard Grama, ministru al agriculturii și industriei alimentare.

Acordul de Finanțare privind implementarea Programului ENPARD Moldova – Suport pentru agricultură și dezvoltare rurală a fost semnat la 26 martie 2015. Bugetul total al programului constituie 64 milioane EUR, din care 53 milioane EUR reprezintă suportul bugetar și 11 milioane EUR – asistența complementară.

În conformitate cu graficul stabilit, sursele financiare urmează să fie acordate Republicii Moldova în trei tranșe. Prima tranșă, în valoare de 17 mil EUR, încă nu a fost debursată, fiind condiționată de semnarea Acordului cu Fondul Monetar Internațional. Condițiile generale au fost raportate drept îndeplinite și suntem în așteptarea surselor financiare din partea

Comisiei Europene până la finele anului curent.

Cu referință la tranșa a doua, Republica Moldova și-a asumat obligativitatea de a realiza condițiile specifice (indicatorii) pentru debursarea acesteia, stabilite în Matricea de Politici a Programului pentru anii 2015-2016. La situația din 31 octombrie 2016, din totalul de 27 indicatori (care însumează 7 obiective specifice), au fost realizați 22 indicatori. Dat fiind faptul că nerealizarea a cel puțin unui indicator dintr-un obiectiv specific conduce la nerealizarea întregului obiectiv, a fost estimat că matricea de condiții a fost îndeplinită, la ziua de astăzi, la un nivel de aprox. 75 la sută (5 obiective specifice realizate). În general, sunt așteptări că, până la finele anului, va fi realizată cea mai mare parte a indicatorilor.

CONSILIULUI SECTORIAL ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI EXTERNE S-A ÎNTRUNIT ÎN ȘEDINȚĂ

Partenerii de dezvoltare au fost informați privind activitățile realizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în comun cu alte instituții întru realizarea obiectivelor Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2014-2020, rezultatele procesului de subvenționare în anul curent și noul Proiect de Reziliență Rurală (IFAD VII).

În cadrul ședinței Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe, responsabil de implementarea și monitorizarea suportului extern în domeniul agriculturii și industriei alimentare, viceministrul Iurie Ușurelu a prezentat rezultatele anului

agricol curent, șefa Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Diana Gherman a prezentat raportul activităților în curs de desfășurare susținute de comunitatea donatorilor în susținerea implementării Strategiei Naționale pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală pentru 2014-2020, iar directorul general al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Nicolae Ciubuc, a informat despre rezultatele procesului de depunere a dosarelor pentru subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016. Ulterior, conform agendei, directorul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor IFAD, Victor Roșca a prezentat membrilor Consiliului

noul Proiect de Reziliență Rurală (IFAD VII).

În concluzie, reprezentanții donatorilor au adresat ministrului Eduard Grama solicitarea de a

acorda suport pentru facilitarea procesului de gestionare a surselor financiare destinate Republicii Moldova prin programele de asistență externă.

UN NOU DIRECTOR ADJUNCT AL AIPA

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) are un nou director adjunct. În această funcție a fost numit Vadim CURMEI, desemnat printr-un ordin al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA), din 7 noiembrie 2016.

Anunțul a fost făcut de directorul AIPA, Nicolae CIUBUC, care și-a exprimat încrederea că odată cu instituirea în funcție a unei noi conduceri, se va reuși și o mai bună performanță în cadrul AIPA și i-a urat noului director

adjunct succese și realizări frumoase..

Vadim CURMEI a activat de-a lungul timpului în mai multe instituții publice cât și private acumulând o experiență vastă în domenii diverse.

Amintim că cea de-a doua funcție de director adjunct al AIPA a devenit vacantă din 1 septembrie 2016, în rezultatul promovării fostului director adjunct Nicolae CIUBUC în funcție de director al AIPA.

PROBLEMELE APICULTORILOR, DISCUTATE LA MINISTER

Problemele cu care se confruntă actualmente apicultorii au fost puse în discuție în cadrul unei întâlniri a reprezentanților ramurii cu responsabili din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

În cadrul mesei rotunde, a fost abordată problema accesării mijloacelor din fondul de subvenționare. Asta în condițiile în care regulamentul de subvenționare prevede foarte clar că subvențiile sunt doar pentru persoanele juridice.

Totodată, în Moldova, mai puțin de 10% dintre producătorii de miere au statut de persoană juridică. Înșiși apicultorii spun că majoritatea producătorilor din ramură sunt de vârstă înaintată, și le este frică de evidența contabilă precum și

alte proceduri și formalități pe care le presupune crearea unei întreprinderi.

De altă parte, ministrul agriculturii, Eduard

Grama, a explicat că producătorii de miere pot alege să-și înființeze o gospodărie țărănească, fie un SRL. Inclusiv apicultorii cu tradiție pot deveni persoană juridică, important este să se asocieze. „Este nevoie de asociații pentru promovarea intereselor ramurii, pentru că este mai ușor să discuti cu cinci persoane pe cinci domenii decât să ne vedem cu sute de oameni. Cum fiecare om are dreptul să-și facă un SRL, așa se pot face și asociații. Nu este corect să existe o singură asociație în acest domeniu. Este nevoie să fie asociații puternice.”, a menționat Eduard Grama.

Ministrul a mai spus că afacerea de apicultură este într-o zonă particulară, majoritatea celor din ramură fiind persoane fizice, care fac o

anumită cantitate de miere, iar când se ajunge la creșterea în producere se ciocnesc cu mai multe probleme de certificare, export etc. În asemenea situație, rolul asociației de ramură este să facă și consultări, mai ales că în regulamentul de subvenționare au fost introduse și prevederi ce țin de consultări privind modalitățile de finanțare, condiții de export. Eduard Grama a adăugat că, începând cu anul viitor, Ministerul Agriculturii va iniția și cursuri pentru tinerii antreprenori, dar și pentru cei care doresc să cunoască lucruri elementare cum ar fi perfectarea unei declarații vamale, a unui contract, etc.

Mierea moldovenească devine tot mai solicitată pe piața UE și este unicul produs din zona animalieră din Moldova exportat.

DIVERSIFICAREA PLANTAȚIILOR - SOLUȚIE DE PERSPECTIVĂ PENTRU POMICULTORI

La Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a avut loc o întrunire a reprezentanților asociațiilor de pomicultori și a producătorilor de fructe individuali, în cadrul căreia s-a discutat despre necesitatea diversificării spectrului de livezi de fructe.

Gheorghe Gaberi, Directorul General ANSA, a specificat în deschiderea ședinței, importanța soluționării problemei de plantare a livezilor de fructe de soiuri

solicitate pe piața internațională. „Tradiționalele plantații trileușc înlocuite treptat cu soiurile căutate și apreciate de cumpărători, doar astfel pomicultorii vor rezolva problema desfacerii producției și vor obține plus valoare și venit din afaceri”, - a spus DI Gaberi.

Mihai Machedon, Președinte al Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante de pe lângă Ministerul Agriculturii, a menționat în luarea de cuvânt, că schimbarea soiurilor este o procedură de durată,

care-i reglementată de legislație și că un prim pas în soluționarea problemelor ar fi modificarea legilor existente și excluderea unor condiții care prevăd termene extrem de mari de testare și măsuri sofisticate de înregistrare a noilor soiuri.

Producătorii agricoli prezenți la întrunire au solicitat implicarea mai activă a organismelor de stat pentru a accelera procesele de renovare în ramură, precum și asupra începerii elaborării unei Strategii Naționale de Dezvoltare a Pomiculturii.

EDITORIAL

Stela VDOVÎ
Redactor-șefCE MAI SPUN STATISTICILE
ȘI DE CE NE PASĂ NOUĂ
CU ADEVĂRAT...

În ultimul timp observ că datele oferite de Biroul nostru Național de Statistică sunt din ce în ce mai optimiste. Exact cum afirma eroul principal dintr-o comedie sovietică de Eldar Riazanov: "Dacă nu ar exista statistica, nici n-am bănuî cât de bine lucrăm..." - crește activitatea de comerț exterior a Republicii Moldova, ușor, dar, totuși crește produsul intern brut al țării, scade inflația. Pe bune, dacă ți se lasă mâinile în jos și te podidește pesimismul, e suficient să arunci o privire peste cifrele de pe BNS și gândirea pozitivă revine.

Nu că așa pune la îndoială aceste cifre sau așa dispune eu de alte date. Nu că nu m-aș bucura pentru pașii mici pe care îi face economia noastră către redresare... Nodul amar din gât mi-l provoacă statisticile internaționale.

Bunăoară, unul dintre studiile recente pe care l-am întâlnit. Indicele Prosperității, evaluat de centrul londonez de studii analitice Legatum Institute. Hopa! Republica Moldova a coborât patru poziții în comparație cu anul trecut. Ne situăm pe locul 96 din 142 de țări. Cu toate că avem domenii în care am înregistrat rezultate bune, precum: Siguranță și Securitate (locul 73) și Încurajarea spiritului antreprenorial (locul 77). Cele mai proaste rezultate, țara noastră le-a obținut la capitolele Mediu Înconjurător (locul 142), Capitalul Social (locul 123) și Sănătate (locul 103). La capitolul legat de eficiența guvernării Republica Moldova s-a plasat pe poziția 98, în ceea ce ține de educație - locul 49, economie - 84, libertatea personală - 87. Un fel de... elev, pe care la școală îl toți consideră "slăbuț" și orice ar face, oricât nu s-ar zbate, oricât nu s-ar umili în fața profesorilor și oricât nu ar învăța tema ca un toțilar cumsecade, nu mai vede el note bune. Da nici la coada clasamentului nu coboară, slavă Domnului!

Nu ne pasă de raitinguri, clasamente și întreceri de alde "care-i mai de care"!

Ne pasă de munca noastră pe care am depus-o pe parcursul unui an, ca aproape de sfârșitul sezonului agricol să constatăm că avem mai multă roadă decât anul trecut (asta în pofida faptului că ne-am confruntat cu tot spectrul de calamități naturale pe care le-a putut îndura sectotul agricol).

Ne pasă că suntem determinați să ne vindem producția pe piețele noi ale Uniunii Europene, iar pentru asta, acum, cât e frig și lucrul în câmp s-a mai terminat, participăm la traininguri, forumuri și instruiți.

Ne pasă pentru că viața merge înainte, oferindu-ne șanse la care mai avem dreptul să sperăm chiar dacă la acest moment scorul e în defavoarea noastră!

APEDUCTUL SOROCA-BĂLȚI VA FI MODERNIZAT.
400 DE MII DE CETĂȚENI VOR AVEA APĂ CURATĂ

Guvernul a aprobat ratificarea acordului dintre Republica Moldova și BERD care va contribui la îmbunătățirea accesului la surse sigure de apă potabilă a circa 400 000 cetățeni. Proiectul „Apă Nord Moldova” are ca scop îmbunătățirea sistemului de alimentare cu apă și canalizare a localităților participante în proiect, prin extinderea și reabilitarea rețelelor existente și consolidarea capacităților autorităților locale din domeniul alimentării cu apă.

La acest apeduct se prognozează conectarea a șapte orașe principale regionale din regiunea de nord: Soroca, Bălți, Florești, Drochia, Rîșcani, Sîngerei și Telenești. Cu excepția orașelor Bălți și Soroca, toate celelalte orașe și sate din regiunea de nord, extrag ape subterane care sunt foarte poluate.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) este de acord să ofere pentru proiectul „Apă Nord Moldova” din Contribuția NIF un grant în valoare de 10 000 000 euro.

AMENZI PENTRU PĂRINȚII CARE NU-ȘI EXERCITĂ
CORESPUNZĂTOR OBLIGAȚIILE PĂRINTEȘTI

Părinții ar putea fi sancționați cu amenzi de până la 40 de mii de lei pentru exercitarea necorespunzătoare obligațiilor părintești. Cabinetul de miniștri a aprobat, în cadrul ședinței de săptămâna trecută o serie de modificări la legislația privind protecția copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți. Amendamentele propuse vor extinde competențele autorităților tutelare și vor înăspri sancțiunile pentru părinții care nu respectă drepturile copiilor.

Documentul prevede tragerea la răspundere a părinților pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de creștere și

educație a copilului, precum și încasarea de la părinții vinovați a cheltuielilor pentru creșterea și educația copilului în serviciile sociale de la momentul plasării

până la reintegrarea copilului în familie. Astfel, pentru eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părintești, pentru refuzul de a integra sau reintegra copilul în familie, dar și pentru împiedicarea neîntemeiată a unuia sau a ambilor părinți să comunice cu copilul ori să ia parte la educarea lui, părinții riscă amenzi de până la 40 de mii de lei sau până la 150 de ore de muncă în folosul comunității.

Modificările din Codul Familiei și Codul penal care se prevăd în Proiect urmează a fi discutate și aprobate de Legislativ.

LOCURI DE MUNCĂ VACANTE ÎN MOLDOVA. CE SALARII OFERĂ ANGAJATORII

Cele mai bine plătit loc de muncă disponibil, potrivit datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, sunt posturile de „inginer programator” și de „manager de proiecte informatice” (2 poziții) în cadrul companiei Ritlabs. Angajatorul este gata să ofere viitorului angajat un salariu de

până la 50 de mii de lei, arată datele ANO-FM. Agenția mai publică informații despre alte funcții pentru care se oferă salarii generoase. Astfel, un venit de 20 de mii de lei și mai mult ar putea ridica un director de producție, un manager în serviciile de marketing și vânzare, un programator, dar și

un director de sisteme informatice.

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, pot aplica CV-ul pentru una dintre ofertele menționate, accesând portalul www.angajat.md sau agăsându-se la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

DIN 1 IANUARIE 2017, VOR FI PUSE ÎN CIRCULAȚIE
ECUSOANE DE TIP NOU PENTRU REVIZIA TEHNICĂ
PERIODICĂ A AUTOVEHICULELOR

ÎS „CRIS „Registru” va pune în circulație, începând cu 1 ianuarie 2017, ecusoane de tip nou la inspecția tehnică periodică a vehiculelor auto. Eliberarea ecusoanelor de tip nou către stațiile de testare tehnică va începe din decembrie anul curent, astfel încât să fie asigurat stocul necesar.

Potrivit Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, ecusonul de tip nou reprezintă un autocolant, confecționat din material autoadeziv, protejat cu elemente de securitate avansate și nu poate fi utilizat după dezlipire. Acesta va fi aplicat pe plăcile de înmatriculare în față și spate, realizate după standardul european „SM 122:2014”, care au spații special prevăzute în acest scop.

În cazul autoturismelor cu numerele de înmatriculare de tip vechi, ecusonul va fi plasat pe parbriz.

Conform informațiilor, pentru motociclete, mopede, mototricicluri, cvadricicluri și remorci/semiremorci se va elibera un singur ecuson, care la fel se va aplica în locul stabilit pe

placa de înmatriculare. În alte cazuri - se va aplica pe Raportul de inspecție tehnică periodică conform procedurii existente.

Ecusonul este de formă circulară, în centrul se amplasează anul efectuării următoarei inspecții tehnice și se indică numărul de serie. Pe margine, în formă circulară, se înscriu lunile

anului corespunzător pentru efectuarea următoarei inspecției tehnice periodice. Eliberarea ecusonului de tip nou reprezintă o soluție complexă de generație nouă, care va asigura securitatea înaltă în urma utilizării metodelor de protecție sporite, anunță ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

De menționat, că implementarea ecusonului de tip nou nu va duce la majorarea tarifelor existente pentru stațiile de testare. Mai mult decât atât, pentru unele categorii de vehicule tariful respectiv va fi micșorat cu 50%. Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și ÎS „CRIS „Registru” au asigurat condiții necesare de implementare a ecusonului de tip nou în baza Hotărârii Guvernului nr.833 din 4 iulie 2016.

PRIMA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ CU FORUM COMERCIAL “RETAIL-UL ȘI EXPORTUL PRODUSELOR HORTICOLE PROASPETE ÎN MOLDOVA”

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în colaborare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) va organiza pe data de 23 noiembrie 2016, Prima Conferință Internațională cu Forum Comercial “**Retail-ul și Exportul Produselor Horticole Proaspete în Moldova**”. În cadrul evenimentului, producătorii agricoli de la noi vor avea posibilitatea să comunice cu reprezentanții rețelelor de comerț modern din Republica Moldova, Ucraina, Belarus și Federația Rusă, să afle despre condițiile de livrare a produselor către acestea, să negocieze posibilități, prețuri, termeni, cantitate și să încheie contracte de colaborare.

“Forumul Comercial, vizează consolidarea relațiilor economice regionale în cadrul căruia producătorii și exportatorii de fructe și legume proaspete vor putea stabili contacte directe cu rețele comerciale din regiune, inclusiv și de pe piața internă. Acest eveniment, prin conceptul de organizare, segmentul comercial vizat și geografia participanților, este o premieră pentru Republica Moldova. Noi am studiat practica altor țări în organizarea și desfășurarea unor astfel de evenimente, în special – a țării vecine, Ucraina și am fost încurajați de succesele obținute de colegii noștri. Este important de menționat, că în cursul acestor reuniuni, care pun un accent sporit pe partea practică în stabilirea relațiilor comerciale, se obțin rezultate destul de bune. Noi

cunoaștem foarte bine necesitatea producătorilor agricoli de a identifica noi piețe de desfacere, fapt care ne permite să credem că acest Forum Comercial va avea succes și va deveni în timp unul tradițional. În calitate de parteneri ai acestui eveniment avem așa organizații internaționale ca Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), ceea ce ne încurajează la valorificarea maximă a oportunităților oferite. Fără îndoială, vor avea de câștigat toți actorii implicați – atât rețelele comerciale locale cât și cele de peste hotare, care vor fi prezente la Forum, dar și producătorii și exportatorii de produse horticole în stare proaspătă.” – a declarat Aurelia Bondari, Director Executiv al Federației

Naționale a Agricultorilor din Moldova “AGROinform”.

La eveniment au fost invitați peste 100 de producători și exportatori de fructe și legume (în stare proaspătă), care dispun de cantitățile, calitatea și infrastructura post-recoltare necesare desfășurării operațiilor de export și care sunt interesați în inițierea sau extinderea activităților de export, precum și reprezentanți a rețelelor de comerț modern din țară și de peste hotare.

Evenimentul va avea loc în Sala de Conferințe “Begonia” a Hotelului Radisson Blu Leograd (strada Mitropolit Varlaam 77), începând cu ora 08:30.

PROIECTUL: “PROMOVAREA LANȚULUI VALORIC HORTICOL ȘI INCLUZIV ÎN MOLDOVA, ARMENIA, GEORGIA ȘI KAZAHSTAN” OPORTUNITĂȚI ȘI BENEFICII PENTRU PRODUCĂTORII AGRICOLI

Pe tot parcursul activității sale, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform implementează în țara noastră proiecte de susținere și promovare a sectorului agricol. Grație acestora, mai mulți producători agricoli au ajuns acum să practice o agricultură mai eficientă și mai modernă. Exemplu este și proiectul “Promovarea lanțului valoric horticol și incluziv în Moldova, Armenia, Georgia și Kazahstan”, finanțat de către Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii (IFAD). Scopul Proiectului este sporirea veniturilor fermierilor mici prin integrarea lor în lanțul valoric cu utilizarea acțiunilor durabile în comun. Actualmente proiectul este în plină desfășurare.

Proiectul are două scopuri foarte importante. Unul dintre acestea este de a facilita cooperarea fermierilor, în special – a celor mici, de a le ajuta să se integreze în lanțul valoric și a le asigura acces la piața de desfacere. Cel de-al doilea obiectiv se axează pe abilitarea beneficiarilor și echipei de implementare a proiectului în domeniul cooperării și celal marketingului prin lansarea unui proces amplu de învățare. Experții din cele patru țări implicate în proiect vor face o cercetare complexă vis-a-vis de experiența precedentă de cooperare a fermierilor, vor estima succesele, eșecurile și vor

trasa anumite concluzii pentru a vedea ce putem îmbunătăți și ce putem învăța unii de la alții. Cercetările vor fi compilate într-o sinteză prin integrarea lecțiilor învățate din toate țările participante, care va contribui la îmbunătățirea metodologiei de lucru în cadrul proiectului. În acest sens, rolul care îi revine Federației Naționale a Agricultorilor în implementarea proiectului este unul foarte responsabil, deoarece anume “AGROinform” asigură coordonarea, implementarea și monitorizarea acestuia.

La prima etapă de derulare a proiectului sunt efectuate lucrări de cercetare distincte pentru Moldova, Georgia, Armenia și Kazahstan, ca rezultat al exercițiului de evaluare a experienței de cooperare a fermierilor, după care vor fi elaborate documentele de învățare și de evaluare comparativă a succesorilor și provocărilor pentru grupurile de acțiune colectivă în țările partenere. Ca rezultat, vor fi prezentate patru documente de politici elaborate și promovate cu recomandări pentru factorii de decizie și partenerii de dezvoltare ale țărilor vizate. Ulterior, va fi elaborat și un ghid metodologic pentru promovarea activităților pilot bazate pe experiența acumulată, care va cuprinde abordarea specifică din diferite țări, precum și transferul de cunoștințe între țări.

Cât privește partea practică a proiectului, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform a lansat deja concursul pentru selectarea grupelor formale și ne-formale de producători agricoli, care vor beneficia de instruiți privind principiile de creare și dezvoltare a grupelor de producători, asistență tehnică individuală în funcție de necesitățile grupului, de elaborarea în comun a simulatoarelor economice pentru determinarea investițiilor viitoare, schimburi de experiență și vizite de studiu. Ulterior, acele grupuri care vor fi selectate în bază de concurs vor beneficia de: instruiți tematice, de asistență tehnică individuală în funcție de necesități, de asistență în aplicarea tehnologiilor moderne. Totodată, vor fi ajutate în elaborarea planurilor de afaceri și asistență în atragerea investițiilor, în elaborarea pachetelor de documente pentru atragerea subvențiilor, în integrarea grupului în lanțul valoric, precum și la acordarea mini-granturilor investiționale.

Toate criteriile de eligibilitate, precum și lista documentelor necesare pentru selectarea grupelor de producători în cadrul proiectului pentru prima etapă au fost făcute publice (inclusiv în edițiile anterioare ale ziarului nostru).

La fel, au fost lansate sesiunile de

pregătire a formatorilor care vor instrui în perioada imediat următoare instructorii pentru grupurile țintă din țările-partenere. În cadrul acestora participanții au avut șansa să se familiarizeze cu principiile cooperării producătorilor agricoli în UE și modul de aplicare a acestora în contextul realităților economice ale țărilor, participante la proiect, dar și cu cele de promovare a lanțului valoric în horticultură.

“Este un proiect inedit, o premieră care oferă șanse producătorilor agricoli (și aici vorbim mai curând despre fermierii mici) de a învăța cum să obțină maximum profit din munca pe care o desfășoară. Acest lucru este posibil în condițiile în care fermierii conștientizează oportunitatea creării cooperativelor de producători agricoli pentru a avea potențial să asigure întreg lanțul valoric al produselor horticole, crescând astfel valoarea, produselor și reușind în definitiv să obțină un preț mai bun pentru ele. Componenta practică a proiectului va fi de real folos acelor grupuri de producători care vor întruni cerințele concursului și vor fi selectate în calitate de grupuri-țintă pentru a beneficia de toate oportunitățile, pe care le oferă acest proiect.” – a explicat pentru AgroMediaInform vice-directorul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova, Dăbule Hurmuzachi.”

Stimați cititori, reluăm în numărul de astăzi rubrica noastră "Istории de succes". Desigur, una îndrăgită de voi pe parcursul anilor, o serie de publicații care au inspirat multă lume la realizări frumoase, au insuflat încredere, au pus în valoare munca, onestitatea și perseverența.

Munca în agricultură nu este una tocmai ușoară. Nici cea mai profitabilă. Nici cea mai râvnită. Totuși, an de an, cei îndrăgostiți de pământ îndrăznesc, seamănă, lucrează pământul, speră la un venit din munca lor. De îl au – mulțumesc Domnului și revin la anul cu noi speranțe și cu noi puteri, de nu-l dobândesc – tot revin, căci ce poate fi mai sacru decât munca, ce poate fi mai de preț decât rezultatul acesteia, ce poate fi mai lăudat decât pământul...

MUNCĂ, FAMILIE ȘI ÎNCREDERE ÎN VIITOR...

Ca mulți alți tineri au plecat peste hotare. Au muncit ani grei în Italia, încotro au deprins în acele timpuri să plece moldovenii. Nu au rămas însă printre străini. Dorul de casă s-a dovedit a fi mai mare. După ce au agonisit ceva bani, au revenit în Moldova, unde și-au îndreptat privirile, dar și speranțele către pământ...

Așa începe povestea unei tinere familii de agricultori din satul Buțeni, raionul Hîncești. Pe Lucia Casineanu am cunoscut-o în vara acestui an – participa în cadrul unei vizite de studiu, organizată de către Centrul de Extensiune în Agricultură Hîncești. Interesată e tot ce-i nou, dornică de a afla cât mai multe, activă și îndrăzneată. Ne-a povestit atunci, într-un minut de pauză, despre afacerea pe care o are împreună cu soțul – două sere de legume, despre care, spunea ea atunci, că au devenit întruchiparea visului celor doi. Trecând cu automobilul pe lângă sat ne-a arătat de departe cu mândrie și emoție – "uite acelea sunt serele noastre..."

I-am lăsat să-și facă munca, să-și culeagă roadele și am revenit la această familie acum, la sfârșit de sezon agricol. Tineri și frumoși, harnici și optimiști, Lucia Casineanu și Ion Macari, educă două fete, iar părinții lui Ion îi susțin și îi ajută într-un tot.

"Primul a fost Ion, cel care a decis că trebuie să ne întoarcem în Moldova după mai mulți ani de muncă în Italia." – povestește Lucia. *"Eu am mai rămas ceva timp să mai lucrez printre străini, dar el a venit acasă și s-a apucat de lucru. Apoi m-am întors și eu."*

Ideea de a lucra pământul a venit de la sine. Mai bine zis – nici nu putea să apară alta, atâta timp cât tinerii vroiau să aibă "ceva a lor". Și-au oprit alegerea la producția de legume în sere. Este al doilea an când culeg roadele muncii. Primul an au cultivat atât roșii cât și castraveți; anul acesta s-au limitat doar la roșii.

"Prelucrăm pământul

tradițional, dar avem mare grijă ca să respectăm toate normele și rigorile cerute. Avem certificatele în regulă." adăugă Lucia.

Pe parcursul unui sezon familia culege două recolte din serele sale. Prima oară, răsadul este plantat la începutul lunii martie, iar în iunie deja se încheie culesul primei roade. După ce se prelucurează pământul din nou, se plantează răsadul iarăși, iar roada ține pînă la sfârșitul lui octombrie.

"După cum am spus, am încheiat cel de-al doilea an de rod. În primul an am sădit atât castraveți cât și roșii. Anul acesta, doar la roșii. Dintre soiuri, dacă e să vorbim de castraveți, am plantat "Amour" și "Artist". Cât despre roșii, am optat pentru soiurile "Izmir", "Sandoline" și am mai pus un pic de "Reyna"- mai mult pentru noi..." povestește Lucia.

Desigur, nu se descurcă în doi, deși lucrează din zi până-n noapte. În perioadele "fierbinți" mai angajează 4-5 femei din sat, care sunt bucuroase să facă un ban acasă.

Producția o vînd la piețele din Chișinău, dar și la o rețea de magazine. În principiu, dacă producția ste bună, cumpărători se găsesc – spun tinerii. *"Nu cred că ne-am descurca fără ajutorul pe care îl avem din partea părinților lui Ion", zice Lucia. "Noi suntem la sere dis-de-dimineț, iar ei au grijă de fetele noastre. Bine, acum este mai puțin de lucru, dar în sezon... știți câte nopți am dormit la piață?..."*

Au acum două sere din lemn, pentru construcția cărora au investit toți banii agonisiți prin străinie. Și dacă nu a fost de ajuns – au mai luat un credit chiar din bancă. Pentru a-l rambursa, au mai pus de o parte visul de a se muta la casa lor, care este încă în construcție. Totuși, le-a mai rămas doar un an ca să întoarcă împrumutul de la bancă.

Tânăra familie nu se gîndește să se oprească aici... Planurile de viitor sunt mari! *"Ne gîndim la sere din metal – este o altă etapă la*

care sperăm să ajungem – avem noi unele proiecte...", ne dezvăluie Lucia. *"Totuși, dacă nu anul acesta – la anul. Dacă nu ne reușește, nu ne vom opri aici – vom mai construi încă una din lemn, dar vom merge înainte."*

Vă spuneam la început că am întâlnit-o pe Lucia în cadrul unei activități de schimb de experiență. Spune că participă la astfel de instruiori ori de câte ori are posibilitatea. Fiind membră a Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform, are astfel de oportunități și nu ezită să fie prezentă. *"Mă interesează tot ce-i nou, tot ce nu am cunoscut până acum. Mergi în ospeție la alți producători agricoli, mai vezi*

ce face unul, altul, uneori te umpli de inspirație – vii acasă, răsuflăci mâinile și vrei să faci la fel, sau chiar mai bine. Altă dată, de ce nu, vezi că ești cu un pas înainte..." – ne mai spune tânăra antreprenoare. *"Tot felul de seminare, instruiori, vizite de studiu și schimb de experiență – toate aceste activități sunt de folos atunci când dorești cu adevărat să înveți, să cunoști ceva. Careva informații mai luăm din internet, de ce nu?..."*

Am îndrăznit să întreb de ce s-au ăntors în țară, de ce nu au rămas peste hotare – așa cum o fac sute și mii de moldoveni... *"Nici nu ne putem închipui să rămânem definitiv printre străini. Să știți că și acasă se poate face un ban. Și acasă este de lucru. Și aici ai cu ce te ocupa – doar să vrei!"* – zice Lucia.

P.S. Tare vreau ca să le reușească tot ce și-au pus în plan. Tare vreau ca să avem cât mai multe astfel de familii. Tare vreau să nu plece tinerii din țara noastră, iar dacă pleacă – să revină! Cu idei, cu experiență, cu entuziasm. Și tare mai vreau să aibă parte acești tineri de roadă bună și la anul.

Stela VDOVÎI

PRIMUL REGULAMENT SANITAR PRIVIND CALITATEA APEI DIN FÂNTÂNI

Cabinetul de miniștri a aprobat primul Regulament sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă. Acest document stabilește criterii exacte de sănătate publică față de calitatea apei potabile și alegerea locului de amplasarea fântânilor, cișmelelor sau sondelor arteziene. Regulamentul are ca scop alimentarea populației din localitățile mici cu apă potabilă sigură precum și prevenirea poluării instalațiilor de alimentare cu apă.

Regulamentul se aplică pentru sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, care furnizează mai puțin

de 200 tone de apă pe zi sau care deservește localități cu o populație mai mică de 2000 de persoane.

Potrivit documentului, autoritățile administrației publice locale, dar și proprietarii colectivi sau individuali

vor fi obligați să selecteze terenuri nepoluante pentru construcția instalațiilor. Acestea trebuie să fie amplasate la o distanță nu mai mică de 30 de metri față de depozitele pentru îngrășăminte și pesticide, toaletele neamenajate, cimitire, locurile de întreținere a animalelor și de acumulare a bălegarului, fântânile vechi, rețelele de canalizare și instalațiile pentru epurarea apelor reziduale.

Regulamentul sanitar mai prevede anumite cerințe pentru amenajarea fântânilor freactice. Acestea pot fi construite din beton armat, piatră sau cărămidă și să aibă obligatoriu capac de închidere, iar pentru curățarea

rea și coborârea în fântână în pereții subterani trebuie să fie montate scoabe metalice instalate la o distanță de 30 de centimetri una de alta. Totodată, dezinfecția profilactică a apei fântânilor și cișmelelor se efectuează la finalizarea construcției, reparației și periodic o dată în an după curățarea lor cu soluții dezinfectante standard sau tablete de hipoclorit de calciu sau dioxid de clor.

Fiecare deținător de sistem cu rețea de distribuție (autoritate publică locală, proprietar) trebuie să desemneze un operator care va avea responsabilitatea primară pentru menținerea sistemului, prelevarea de probe, testarea,

primirea rezultatelor și prezentarea rapoartelor. Reprezentantii centrelor teritoriale de sănătate publică vor monitoriza respectarea îndeplinirii acestui Regulament.

În Republica Moldova se estimează că peste 80% din cele 850 de sisteme de apeducte funcționale se încadrează în categoria sistemelor mici de aprovizionare cu apă potabilă. Menționăm că, utilizarea apei potabile nesigure conduce la apariția unor boli infecțioase, cum ar fi hepatita virală A, dizenteria, febra tifoidă și holera, fluoroza dentară și fluoroza oaselor, boli digestive și renale cronice, boli cardiovasculare și patologii ale sistemului imunitar.

A FOST DESCHIS CENTRUL DE INFORMARE ȘI EDUCAȚIE ECOLOGICĂ AL REZERVAȚIEI BIOSFEREI PRUTUL DE JOS

În localitatea Slobozia Mare, Cahul a fost deschis pentru funcționare conform standardelor internaționale Centrul de Informare și Educație Ecologică al Rezervației Biosferei Prutul de Jos. Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului „Consolidarea rețelei de arii naturale protejate pentru protecția biodiversității și dezvoltării durabile în regiunea Delta Dunării și Prutul Inferior - PAN Nature” finanțat prin Programul Operațional Comun România - Ucraina - Republica Moldova 2007 - 2013 implementat de Agenția „Moldsilva”.

Moldova și va deveni un element de atracție turistică pentru vizitatori, în acest fel, întreaga zonă de sud va avea de câștigat.

În aceeași ordine de idei, Ministrul Mediului Valeriu Munteanu, a dat asigurări că până la sfârșitul acestui an,

se vor depune eforturi ca să fie creat cadrul legal și normativ pentru funcționarea Rezervației Biosferei Prutul de Jos, iar reabilitarea acestei regiuni din punct de vedere natural să corespundă conceptului de rezervație a biosferei. Centrul va contribui la realizarea

obiectivelor dezvoltării socio-economice durabile în zona de activitate, va conștientiza și educa publicul, comunitatea locală, copii din instituțiile de învățământ, ong-urile de profil, schimbul de experiență dintre specialiștii locali și internaționali, formarea unei mentalități pozitive și active de protejare a resurselor naturale regenerabile, promovare interesului în rândul turiștilor.

Obiectivul general al proiectului este reducerea pierderilor de biodiversitate și îmbunătățirea nivelului de trai al populației locale prin introducerea unei abordări integrate a managementului resurselor naturale în zona transfrontalieră a Deltei Dunării și Regiunii Prutul de Jos și consolidarea implicării comunitare în regiune. Valoarea întregului proiect este de 2.259.798,00 euro și este finanțat de Uniunea Europeană.

LUCRĂRI SILVICE DE TOAMNĂ ÎN FONDUL FORESTIER NAȚIONAL

În această perioadă, în fondul forestier național se desfășoară mai multe tipuri de lucrări silvice specifice acestui sezon. Prin urmare întreprinderile silvice subordonate, efectuează lucrări de tăiere conform planului, astfel pentru trimestrul IV se preconizează de a fi recoltată masă lemnoasă în volum de 157,7 mii m³, inclusiv tăieri de produse principale pe o suprafață de 1530 ha cu un volum de 132,5 mii m³, tăieri de îngrijire și conducere a arboretelor pe o suprafață de 1683ha cu un volum de 23,8 mii m³, și tăieri diverse 1,4 mii m³.

derile silvice subordonate au stabilit prețurile de comercializare a masei lemnoase (lista prețurilor poate fi consultată pe pagina web: www.silvicultura.md)

Totodată, actualmente întreprinderile silvice subordonate Agenției „Moldsilva” desfășoară și alte lucrări silvice cum ar fi: pregătirea solului 780 ha, crearea culturilor silvice în fondul forestier 793 ha, completarea culturilor silvice 1974 ha. În această toamnă, sunt planificate a fi acoperite cu vegetație forestieră alte 663 ha de terenuri degradate gestionate de către autoritățile publice locale, mizând în acest

Ca și în anii precedenți prețul pentru masa lemnoasă este stabilit de către întreprinderile silvice subordonate conform catalogului de prețuri de realizare a masei lemnoase de la depozit sau din pădure. Astfel procesul de exploatare a masei lemnoase, doborârea, secționarea și fasonarea sortimentală, dar și lucrări suplimentare (colectarea, transportarea lemnului etc.), toate aceste cheltuieli sunt incluse în prețul final de comercializare a sortimentelor respective, inclusiv a lemnului de foc. În funcție de zona geografică, dar și alte caracteristici, întreprin-

sens pe contribuția financiară a Fondului Ecologic Național.

În cele 31 de pepiniere silvice din cadrul entităților subordonate urmează a fi create 36 de ha de sămănături și repicaje de cca 200 mii bucăți de puieti. Tot în aceeași perioadă a anului de către întreprinderile silvice vor fi colectate cca 161 tone de semințe de specii forestiere. Materialul forestier rezultat, peste 24 mln. buc, este folosit pentru necesitățile proprii ale întreprinderilor silvice, dar și la cererile administrației publice locale, agenților economici și alte instituții.

PROMOVAREA SILVICULTURII ENERGETICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

„Consolidarea capacității la nivel local a unei pepiniere-pilot și promovarea silviculturii energetice”, în Republica Moldova este activitatea implementată începând cu anul 2014 în cadrul pepinierii Sărătenii - Vechi a întreprinderii silvice Telenеști, în cadrul Programului regional ENPI FLEG. Astfel, prin colaborarea dintre Banca Mondială și ÎS Telenеști, în primăvara anului 2015 în pepinieră, a fost instalată o plantație mamă cu o suprafață de 0,46 ha de plop hibrizi obținut din România, Direcția Silvică Vaslui, urmînd a fi testați pentru utilizare în crearea plantațiilor de lignicultură (plantații energetice).

În primăvara anului 2016 au fost create două plantații pilot cu profil energetic, pe malul Prutului în raioanele Glodeni și Ungheni pe o suprafață de 0,72 ha și respectiv 0,48 ha. Aceste plantații vor fi dezvoltate de silvicultori și proprietari

privati, care dispun de capacități primare pentru dezvoltarea afacerii respective (terenuri apte pentru producerea plantațiilor forestiere intensive; cunoașterea minimă a tehnologiilor pepinieristice).

În toamna curentă culturile înființate înregistrează rezultate bune, butași de plop energetic pot fi puși spre vânzare doritorilor.

Vasile Iliescu, director al ÎS Telenеști, menționează că grație acestui proiect se contribuie inclusiv la promovarea silviculturii energetice în Republica Moldova, iar pepiniera Sărătenii Vechi dispune de condiții geografice favorabile care în perspectivă ar putea deveni un centru național de resurse genetice și pentru acest tip de material săditor. În același context, Aurel Lozan, consultantul forestier al Băncii Mondiale, a reiterat faptul că masa lemnoasă obținută din silvicultura energetică este una din cele mai eficiente surse de bioenergie,

acest tip de combustibil absoarbe cantități importante de dioxid de carbon (CO₂), ceea ce reprezintă o contribuție directă la menținerea carbonului și lupta împotriva schimbărilor climatice.

Totodată, autorităților publice locale, proprietarilor de terenuri împădurite, agenților privați le-au fost organizate mai multe ateliere de lucru, seminare, în care specialiștii întreprinderii silvice și cei din proiect au prezentat rezul-

tatele preliminare obținute în implementarea acestui proiect. Astfel, pentru a simplifica procedura de crearea a plantațiilor de culturi energetice în Republica Moldova de către un grup de specialiști a fost elaborat un ghid cu materiale informative numit „Ghid tehnic culturi energetice lemnoase cu ciclu scurt de producție” și a fost lansat de curînd la ședința Comitetului Național Consultativ al Programului ENPI FLEG II.

AGRICULTURA ECOLOGICĂ. DE LA PROVOCARE LA NECESITATE

Despre agricultura ecologică și beneficiile comunității de produse eco știe toată lumea. Cultivarea acestora este însă o provocare pentru producătorii agricoli. Prea puțini fermieri de la noi se încumetă să adopte exclusiv metode ecologice în procesul de muncă. Unii – pentru că s-au obișnuit ani la rând să folosească chimicale, alții – pentru că râvnesc un profit cât mai mare și cât mai repede. Unora le pare prea de lungă durată perioada de conversie și de pregătire a solului pentru trecerea la agricultura eco, alții dau mâinile în jos numai când aud de complexitatea procedurilor de certificare a producției

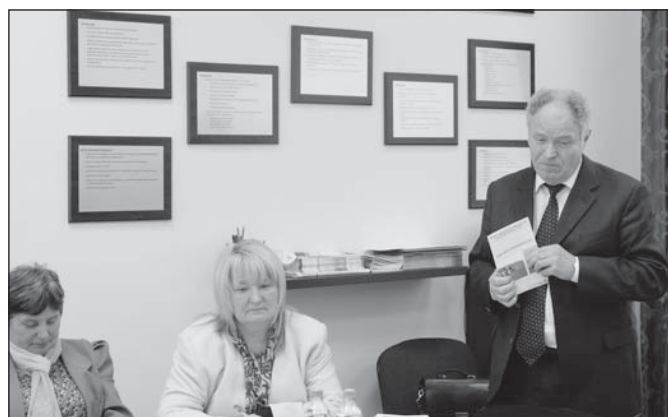

Comerț și Industrie din Tiraspol au avut posibilitatea să participe la o masă rotundă cu genericul: **"Realizarea dreptului la un mediu ambiant sigur**

le, care la fel sunt limitate, starea economică precară a gospodăriilor, în condițiile în care prețurile la aceste surse energetice cresc permanent.

degradarea solului, poluarea mediului ambiant și efectul încălzirii globale, pe care îl resimțim deja prin secetă și arșiță și, nu în ultimul rând – degradarea comunităților rurale, adică – dispariția satelor. Toate acestea dau dovadă de faptul că în Republica Moldova s-au coapt premise de ordin economic, social și ecologic pentru a trece la un nou mod de intensificare a agriculturii." – a explicat Boris Boincean.

Între avantajele trecerii la agricultura ecologică, posibil – unul dintre cele mai concludente este și faptul că acele gospodării care vor trece la acest nou model de intensificare a agriculturii se vor putea menține pe linia de plutire datorită faptului că își vor reduce considerașil cheltuielile, reducând dependența de îngrășămintele minerale, pesticidele și alte inputuri, care

sunt foarte scumpe. Se reduc, de asemenea, cheltuielile legate de arătură, dar și multe alte economii care ar permite fermierilor să obțină un profit garantat.

"Un producător simplu, de rând, pentru ca să producă producție ecologică trebuie mai întâi de toate să se consulte, pentru că nu cunoaște fiecare acești pași. Iată de ce astfel de activități de instruire sunt foarte utile pentru fermieri." – spune Maria Rotaru, Director Executiv în cadrul Centrului de Extensiune în Agricultură Hâncești.

"Este foarte important schimbul de experiență, mai ales – pentru tinerii antreprenori. Astfel aflăm mai multe de la acei care au o experiență mai bogată. Astăzi s-au discutat aspecte foarte importante, care țin de agricultura ecologică. Acum rămâne doar să

folosim corect toată informația pe care am auzit-o în cadrul acestei mese rotunde." – ne-a spus Alina Fortună, producător agricol din or. Rîbnița.

Practicile agricole durabile, care de rând cu păstrarea nivelului de producție permit de a ocroti mediul ambiant, reducând poluarea și degradarea acestuia, mai sunt și benefice pentru sănătatea omului. Iată de ce interesul cu care s-au implicat în discuție participantele la masa rotundă a fost unul sporit.

Evenimentul este parte a unui amplu program de evenimente (seminare de instruire, mese rotunde, conferințe) care se desfășoară în cadrul proiectului „Dezvoltarea unei platforme de cooperare durabilă a femeilor antreprenoare din agricultura de pe ambele maluri ale Nistrului”, implementat de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie din Tiraspol și realizat prin intermediul Programului "Sustențarea Măsurilor de Promovare a Încăderii", finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Programul contribuie la sporirea gradului de încredere între oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului prin implicarea reprezentanților mediului de afaceri, comunităților locale și altor părți interesate în activități comune de dezvoltare a afacerilor și a infrastructurii sociale.

ecologice. Cert este un lucru – lipsa de informație referitoare la metodele ecologice în agricultură persistă. Și pentru că sezonul agricol s-a cam apropiat de sfârșit iar fermierii și-au mai terminat muncile în câmp, e tocmai momentul potrivit pentru instruire...

Recent, peste 30 de femei antreprenoare din agricultură de pe ambele maluri ale Nistrului, participante în cadrul proiectului **"Dezvoltarea unei platforme de cooperare durabilă a femeilor antreprenoare din agricultura de pe ambele maluri ale Nistrului"**, implementat de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în parteneriat cu Camera de

și sănătos prin promovarea agriculturii ecologice".

Despre condițiile de conversie la agricultura ecologică, despre metodele și procedeele unei agriculturi eco, dar și despre experiența altor țări în acest domeniu, a vorbit în fața celor prezenți DI Boris Boincean – doctor habilitat, profesor cercetător, promotor al științei agrare durabile în Republica Moldova, omul care cunoaște, probabil, totul despre agricultura ecologică.

"Sunt mai multe provocări, care ne impun să trecem la acest nou sistem de agricultură. Și aici vorbim de sursele naturale limitate, de sursele energetice neregenerabile,

Pe lângă acestea, mai constatăm scăderea biodiversității,

RISCU PROCURĂRII ȘI UTILIZĂRII PESTICIDELOR DIN SURSE NEAUTORIZATE

Procurarea pesticidelor din locurile neautorizate poate dăuna grav sănătății oamenilor, și poate provoca pagube recolte. Despre aceasta au ținut să atenționeze, în cadrul unui briefing de presă, organizat săptămâna trecută, Directorul General al ANSA, Gheorghe Gaberi și șeful Direcției control de produse de uz fitosanitar și fertilizanți, Mihail Negrescu.

În pofida Moratoriului asupra controalelor de stat, colaboratorilor ANSA le-au parvenit multe semnalizări din teritoriu despre o serie de încălcări, astfel Agenția a depus toate eforturile pentru a menține sub control acest domeniu de activitate și de a evita pe viitor apariția cazurilor tragice, a specificat Gheorghe Gaberi.

Mihail Negrescu a menționat că pentru a evita cazurile de intoxicații, este necesar de a

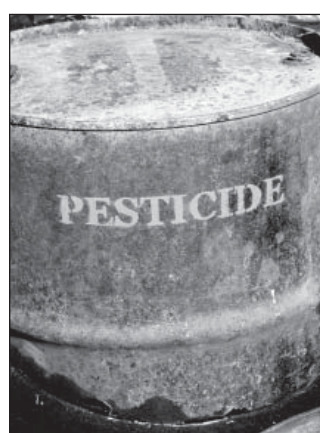
atrage atenția asupra unor principii de bază la alegerea pesticidelor. Astfel, procurarea pesticidelor se va face doar din locuri autorizate și magazine specializate. Este strict interzisă comercializarea pesticidelor în puncte ambulante, strazi sau teighele în piață. Pesticidele din piețe sau strazi sunt contrafăcute, ilegale și periculoase. Produsele contrafăcute au efecte

adverse asupra sănătății umane, dat fiind faptul că în componența acestora intră și coformulanți ale căror riscuri sunt imprevizibile. De asemenea, este interzisă reambalarea pesticidelor în ambalaje menajere pentru a evita riscul de a fi manipulate de către copii.

Produsele de uz fitosanitar originale, în afară de faptul că sunt comercializate doar în magazine

agricole, mai au caracteristici distincte de ambalare și etichetare. Un produs autentic are imprimat numărul lotului și data producerii. Un produs autentic este în mod obligatoriu etichetat în limba de stat. Etichetele la produsele contrafăcute sunt în limbi străine, în cele mai dese cazuri în limba ucraineană. De asemenea, informația de pe etichetele produselor contrafăcute este una insuficientă pentru a asigura o aplicare inofensivă.

Primăvara și vara, inspectorii ANSA sunt antrenați în activități de combatere a comerțului stradal cu pesticide, împreună cu colaboratorii Ministerului Afacerilor Interne, în 2016 au fost întocmite 96 de procese verbale de constatare a contravențiilor. Din 2017 produsele extrase de pe piață vor fi plasate în depozite speciale din contul persoanelor culpabile, care în afara de amenzi de prevăzute de lege

vor achita și arenda depozitelor sus-menționate, conform art.16 al legii Nr.119 din 22.04.2004.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor îndeamnă producătorii mici, care cresc produse de origine vegetală în grădinile din fața casei, să apeleze doar în cazuri extreme la utilizarea pesticidelor și doar echipați corespunzător pentru a nu permite cazurile de intoxicație și să folosească preponderent măsuri biologice de combatere a dăunătorilor.

Dacă tot am scris în numărul curent despre agricultura ecologică și am venit cu un exemplu concret al faptului că este un domeniu prioritar în interesele producătorilor agricoli de la noi, rubrica **TEHNOLOGII** din acest număr al ziarului o consacram totalmente metodelor ecologice de luptă cu diverși dăunători ai culturilor agricole.

COMBATEREA DĂUNĂTORILOR ÎN SISTEMUL DE AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ

Dăunători (organisme animale care atacă plantele și produsele vegetale) pot fi exemplificați următorii: acarienii, nematozii, insectele, moluștele, păsările și mamiferele. Pentru controlul acestor dăunători, ca și pentru agenții patogeni, se recomandă măsuri preventive, curative și biologice. În plus, instalarea de plase și garduri pentru a proteja culturile de eventualele atacuri de iepuri, rozătoare sau păsări.

În cazul măsurilor

preventive sunt valabile aceleași metode ca și în cazul combaterii buruienilor și a bolilor. Ca măsuri curative se poate practica *combaterea mecanică* prin colectarea și distrugerea insectelor dăunătoare, prin folosirea de șanțuri, plante și brăie capcană, stropiri cu apă rece pentru combaterea afidelor. Condiții generale pentru utilizarea acestora presupun următoarele: capcanele și/sau distribuitorii trebuie să prevină răspândirea substanțelor în

mediu și contactul direct dintre substanțe și culturi, iar după utilizare ele se adună și se îndepărtează pentru a elimina orice risc de poluare. Produsele admise pentru confecționarea capcanelor sunt: feromonii, piretroizii naturali, metaldehida și fosfatul diamonic. De asemenea, mai poate fi amintit efectul repelent al mazării pentru unii dăunători.

Dintre *măsurile chimice* care se recomandă: utilizarea alaiunului (piatra

acără) sau a săpunului de potasiu pentru combaterea păduchilor de frunze, făina de bazalt pentru acțiunea directă, mecanică asupra ochilor, corpului și traheelor insectelor.

Alte produse utilizate pentru combaterea dăunătorilor se pot enumera: uleiurile vegetale (mentă, chimen, in), uleiul de parafină sau uleiurile minerale.

Măsurile biologice cuprind o serie de metode de combatere bazate pe utilizarea de insecte prădătoare

și microorganisme, precum și unele specii de plante care pot combate dăunătorii. De asemenea, mai pot fi utilizate și microorganisme, precum: viruși, bacterii, ciupercii, protozoare și nematozi.

Combaterea cu ajutorul insectelor se referă la utilizarea unor prădători (specii care se hrănesc cu alte specii) și paraziți (specii care se dezvoltă în stadiu de larvă hrănindu-se cu alți indivizi din alte specii). Exemplu de prădă-

tori: buburuza (*Coccinella 7 punctata*) pentru combaterea păduchilor de frunze. Biopreparatele virotice au în componența lor viruși (genul *Baculovirus*) ce combat insectele dăunătoare, acționând în special asupra lepidopterelor (fluturi). Preparatele pe bază de bacterii (*Bacillus thuringiensis*) sunt utilizate pentru a ține sub control lepidopterele. Există și preparate pe bază de ciuperci entomopatogene (genul *Verticillium*) pentru combaterea afidelor.

În concluzie, ideea care trebuie să fie susținută conform principiilor agriculturii ecologice este aceea a protecției integrate, prin îmbinarea următoarelor măsuri: alegerea de specii și varietăți tolerante sau rezistente, asigurarea unui asolament și a unei rotații corespunzătoare, procedee mecanice, fizice, biologice și chimice de combatere, protejarea entomofaunei utile prin asigurarea de condiții favorabile (garduri vii, lansare de prădători, arderea cu flacără a buruienilor).

INSECTE FOLOSITOARE ÎN GRĂDINĂ

Una din cele mai bune metode de a ține sub control insectele dăunătoare pentru plante este să fim „prieteni” cu inamicii lor naturali. Astfel, există două mari tipuri de insecte: cele dăunătoare, dacă afectează culturile, și cele folositoare, care contribuie la combaterea primului tip, contribuie la igienizarea grădinii, precum și la polenizare.

Plantarea în grădină a unor specii de flori cu polen și nectar precum și protejarea insectelor sunt unele din principiile de bază ale grădinăritului organic și în același timp un mod de a mări diversitatea ecologică din grădină. Tocmai din acest motiv, mulți grădinari au renunțat să mai folosească insecticide pe bază de substanțe chimice, care s-ar putea răspândi în aer și, pe lângă combaterea insectelor dăunătoare, le-ar afecta și pe cele prietenoase cu plantele.

Mai jos vă prezentăm câteva informații referitoare la cele mai des întâlnite insecte benefice, precum și câteva sfaturi pentru a le atrage în grădină.

BUBURUZA

Buburuza este un gândac mic, are elitrele bombate, de culoare roșie aprinsă și cu puncte negre. Atât adultul cât și larvele se hrănesc cu purici de plante, care sug

seva plantelor tinere. Larva este tot carnivoră și face adevărate ravagii printre puricii de plante. O buburuză adultă, ca și larva ei, poate mânca într-o zi o cantitate de păduchi de plante cu o greutate de câteva ori mai mare decât corpul lor, deci circa 270 — 300 de păduchi. Pentru a atrage buburuzele în grădină, este recomandat să cultivi anumite plante care le atrag ca un magnet. Este vorba despre gălbenele, mărar, crăițe, coada șoricelului și păpădie.

LIBELULA

Libelula, foarte bună zburătoare, are corpul alungit, frumos colorat, doi ochi enormi, care acoperă aproape toată suprafața

capului, și două perechi de aripi sticloase, cu nervuri dese ca o rețea. Zburând cu mare iuțeală, libelulele prind din zbor insecte dăunătoare. Astfel, libelulele sunt foarte folositoare.

FURNICILE

Furnicile trăiesc ca și albinele, în familii, într-un

mușuroi; ele sunt neobosite distrugătoare de insecte dăunătoare.

CHRYSOPA

Adulții de culoare verde-pal sau maronii au aripi deosebite, mari, cu vinișoare

și se hrănesc mai ales cu nectar de flori. Larvele însă sunt prădători avizi ai afidelor, fluturilor, puricilor de plante, tripsului, ouălelor de molii și omizilor mici.

SYRPHIDA

Gâza adultă arată ca o albină mică, pentru că

abdomenul este negru cu dungi galbene; larva se aseamănă cu lim axul și are capul ascuțit. O caracteristică după care este foarte ușor de recunoscut este că ea plutește în aer deasupra sau în jurul plantelor sau florilor, pe care le caută pentru nectar și polen. Larvele de Syrphida se hrănesc cu afide. Odată ajunsă la maturitate, Syrphida ajută la polenizarea soiurilor de capșuni.

PĂIANJENII

Nu sunt prea atragători când îi vezi, ba chiar au tendința de a te speria, însă trebuie să știi că păianjenii sunt insecte benefice pentru grădină și nu ar trebui anihilați. Majoritatea speciilor de păianjeni din grădină nu fac probleme omului, însă sunt necruțătoare cu insectele

TRUCURI PENTRU A ATRAGE INSECTELE FOLOSITOARE ÎN GRĂDINĂ:

- Majoritatea insectelor benefice se hrănesc cu nectar și polen, așa că plantează în grădină flori cât mai variate, care să înflorească din primăvară timpuriu până la venirea înghețului.
- Acoperă suprafețele de pământ gol cu straturi protectoare de frunze și resturi de iarbă. Acestea vor oferi umbră și adăpost insectelor.
- Renunță la insecticide: acestea omoară insectele folositoare, lăsând grădina la cheremul unui nou val de dăunători.

dăunătoare. De la omizi și muște, până la fluturi care atacă legumele, toate insectele rele se prind în pânzele păianjenilor. Aceștia își fac casa în special printre plantele înalte, de aceea îi vei zări adesea printre vrejurile de fasole sau printre arbuștii fructiferi.

CARABIDELE

Carabidele sunt insecte benefice care se hrănesc cu o mulțime de specii de insecte dăunătoare, de la viermi și omizi, până la larve de gândaci de Colorado. Prin urmare, carabidele se dovedesc a fi insecte benefice

pentru culturile de cartofi și de vinete. Carabidele se adăpostesc sub pietre, grămezi de lemne sau în copaci. În general, își fac treaba la lăsarea serii, dar poți observa

carabide în grădină chiar și în timpul zilei, mai ales dacă este răcoare.

TACHINIDE

Muștele din familia Tachinidae arată la fel ca muștele de casă, însă sunt arme foarte importante în lupta împotriva omizilor, viermelui verde de varza, etc.

Sunt atrase de plantele cu polen și nectar.

De mare folos pentru agricultură sunt insectele polenizatoare. Zburând din floare în floare, transportă pe corpul lor polen de la o floare la alta, realizând astfel polenizarea încrucișată și, deci, rodirea mai bună. Cele mai importante insecte polenizatoare sunt: fluturii, bondarii, și îndeosebi albinele.

INDAGRA 2016: EXPOZIȚIA PERFORMANȚELOR AGRICULTURII ROMÂNEȘTI

Indagra, cel mai mare târg de agricultură din România, a atras și în 2016 numeroși vizitatori, de toate vârstele, cu deja tradiționalele produse și mirosuri îmbietoare ale toamnei: pastramă, mici sau must proaspăt, chiar dacă în acest an au lipsit recordurile edițiilor anterioare, respectiv pâinea uriașă de 70 de kilograme coaptă pe vatră și vițelul la proțap de 250 de kilograme. Echipamente și utilaje din ce în ce mai performante, dar și animalele rezultate din genetica românească au fost „vedetele” actualei ediții ale târgului de agricultură și industrie alimentară de la Romexpo. După o negociere „la sânge” a prețului privind spațiul de cazare a animalelor, fermierii români au reușit să aducă exemplare de excepție.

Oficialii români susțin că, pe ansamblu, târgul Indagra a evoluat, chiar dacă de două ediții lipsește salonul dedicat exclusiv produselor ecologice, iar vinurile românești au fost puțin promovate. Țări cu tradiție în agricultură precum Austria, Polonia, Bulgaria, Italia sau Olanda, au fost,

de asemenea, bine reprezentate, aceasta din urmă venind cu multe inovații pe diferite sectoare. În domeniul pomiculturii, cei interesați au putut vizita un lot demonstrativ al livezilor viitorului în România, cu pomi roditori din primul an. Sistemul inovativ, implementat în Olanda și testat în țara noastră, poate tripla producția de fructe a pomicultorilor români, cu până la 60 de tone de mere la hectar și cu un consum de apă redus la jumătate. Noua tehnologie presupune plantarea unui senzor la rădăcina mărului, care oferă informații despre umiditatea și substanțele nutritive de care are nevoie planta. Acesta poate fi controlat de la distanță, de pe laptop sau telefonul mobil. Sistemul oferă și soluții de tratament pentru pomii amenințați de secetă, insecte sau paraziți.

În horticultură, specialiștii olandezi au prezentat la târg și un sistem de seră care minimizează resursele de producție. Cu material și cunoștințe testate și implementate în Olanda, legumicultorii români pot reduce consumul de apă de la 60 la 4 litri, pentru a obține un kilogram de legu-

me gustoase. De asemenea, pe partea de zootehnie, fermierii au venit la Indagra cu vaci de lapte și de carne performante, cu genetică foarte bună, adaptate condițiilor din România. Târgul internațional de produse și echipamente în domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei — INDAGRA — a găzduit peste 520 de expozanți din 22 de țări, din care peste 300 au fost din România. Acestea au expus pe o suprafață de 33.000 de metri pătrați.

Sursa. Agerpres.md

Simion MECHNO / AGERPRES FOTO

RUSIA, RECORD LA CANTITATEA DE CEREALE RECOLTATE

Rusia a recoltat în acest an o cantitate record de 117 milioane tone de cereale și leguminoase, cea mai mare recoltă din ultimii 38 de ani, ceea ce îi va permite să rămână cel mai mare exportator mondial de grâu, a declarat recent ministrul rus al Agriculturii, Alexander Tkachev, potrivit RIA Novosti

Acesta a subliniat că un astfel de rezultat a fost posibil grație creșterii productivității de la 17 chintale la hectar până la 27 chintale la hectar, în timp ce suprafața cultivată a scăzut de la 74 până la 47 milioane hectare. De asemenea, Alexander Tkachev a spus că Rusia

își va majora exporturile de cereale până la 35 milioane tone și va rămâne lider mondial la exporturile de grâu. „În acest an agricol (-1 iulie 2016 - 30 iunie 2017- n.r.) ne așteptăm ca exporturile de cereale să crească de la 30 până la 35 milioane tone și în același timp să ne păstrăm poziție de lider mondial la exporturile de grâu, devansând o serie de mari furnizori precum UE și SUA”, a estimat Alexander Tkachev.

În 2015, Rusia a recoltat o cantitate de 104,8 milioane tone de cereale și a exportat 33,9 milioane tone de cereale.

Sursa: capital.ro

FAO: PREȚUL GLOBAL AL ALIMENTELOR A URCAT CU 0,7% ÎN OCTOMBRIE. CEL MAI MULT A CRESCUT PREȚUL LA ZAHĂR ȘI LACTATE

Indicele prețurilor produselor alimentare la nivel mondial a crescut ușor în octombrie, continuând tendința înregistrată din ianuarie, iar perspectivele pentru producția globală de cereale s-au îmbunătățit, a anunțat joi Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), transmite Reuters.

FAO publică lunar propriul său Food Price Index, care măsoară modificările de prețuri înregistrate de un coș

FOOD AND AGRICULTURE
ORGANIZATION
OF THE UNITED NATIONS

de alimente format din cereale, uleiuri vegetale, lactate, carne și zahăr. În octombrie, acest indice a crescut cu 0,7% comparativ cu luna precedentă, până la un

nivel de 172,6 puncte. Comparativ octombrie 2015, indicele a urcat cu 9,1%.

Cererea ridicată pentru brânză și unt în UE a majorat prețul produselor lactate cu 3,9%, în timp ce prețul zahărului a urcat cu 3,4%, în urma informațiilor privind producția sub așteptări în Brazilia și India.

Economistul FAO, Abdolreza Abbassian, a apreciat că estimările privind producția alimentelor de bază, cum ar fi cerealele, arată că în viitor creșterea

prețurilor va fi probabil atenuată, dar volatilitatea valutară și incertitudinile determinate de alegerea noului președinte ale SUA limitează prognozele.

În octombrie, prețurile cerealelor au urcat cu 0,1% comparativ cu septembrie, iar FAO și-a îmbunătățit estimările privind recolta mondială de cereale în sezonul 2016 — 2017, la 2,571 miliarde tone, cu 1,5% mai mare decât producția record înregistrată în 2015.

Sursa. Agerpres.md

FAO: REZERVELE MONDIALE DE CEREALE VOR CREȘTE LA 662 MILIOANE DE TONE PÂNĂ LA SFÂRȘITUL LUI 2017

Producția mondială de cereale pentru 2016 ar trebui să se ridice la 2.571 milioane de tone, în creștere cu o marjă mică față de previziunile FAO pentru luna octombrie și cu 1,5 la sută mai mult peste nivelul înregistrat în 2015.

Rezumatul FAO privind Cererea și Oferta de Cereale reflectă o îmbunătățire substanțială a perspectivelor privind producția mondială de grâu, care este acum de așteptat să crească până la 746,7 milioane de tone, o creștere cu 4,3 milioane față de previziunile FAO pentru octombrie.

Producția de grâu în Federația Rusă este acum așteptată să stabilească un nou record, în timp ce starea vremii favorabile sporește, de asemenea, perspectivele de randament a producției în Kazahstan. Creșterea producției mondiale de grâu și orz compensează mai mult decât suficient declinul cu 4,8 milioane de tone a recoltei de porumb la nivel mondial în 2016 din cauza deteriorărilor de randament cauzate de vreme în Brazilia, China, Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii. Previziunea pentru producția de orez la nivel mondi-

al a fost în mare parte neschimbată.

Semnălele care pot fi interpretate din plantarea culturilor de grâu de iarnă pentru 2017, indică faptul că în emisfera nordică, agricultorii din SUA reduc zonele cultivate din cauza perspectivelor unor prețuri reduse și o

culturile cerealiere de vară din 2017 este în curs de desfășurare în țările din emisfera sudică iar condițiile meteorologice favorabile încurajează extinderea culturilor în America de Sud. Se așteaptă ca suprafețele de teren cultivate cu porumb în Argentina să

perspectivă de export limitat din cauza dolarului SUA mai puternic. Pe de altă parte, culturile de grâu din Federația Rusă și Ucraina sunt mai extinse față de perioada similară a anului trecut.

În același timp, semănatul pentru

se extindă cu 6 % față de nivelul și așa ridicat de anul trecut.

Cantitatea totală de cereale întrebuințată pentru sezonul 2016/17 este prognozată acum la 2.562 de milioane de tone, o estimare ușor mai ridicată

decât în octombrie și cu 1,7 la sută mai mare decât un an în urmă.

Un factor principal care a crescut utilizarea cerealelor este creșterea folosirii acestora ca hrană pentru animale la nivel mondial, creștere estimată la 2,7 la sută. Utilizarea de grâu pentru hrana animalelor fiind încurajată de provizii ample de grâu de calitate inferioară, este de așteptat să crească cu 6,1 la sută, până la 146,6 milioane de tone, un record absolut.

Consumul alimentar de cereale la nivel mondial este estimat la 1.106 milioane de tone, în creștere cu 1,3 la sută față de anul precedent și suficient pentru a menține un nivel stabil de consum pe cap de locuitor la nivel global. Rezervele mondiale de cereale vor crește probabil la aproape 662 milioane de tone până la sfârșitul sezonului 2017 datorită stocurilor de grâu în creștere, în special în China, SUA și Rusia.

Stocurile de cereale grosier sunt proiectate să scadă cu 1,7 procente din cauza reducerilor în China, Brazilia și Africa de Sud. Rezervele de orez la nivel global sunt așteptate să scadă ușor la 169,8 milioane de tone.

Sursa: stiriagricole.ro

CÂT SE CHELTUIE PENTRU OCROTIREA SĂNĂTĂȚII ÎN REPUBLICA MOLDOVA?

Majoritatea țărilor cu economii avansate alocă resurse importante pentru finanțarea sectorului de sănătate ca premisă pentru generații cât mai sănătoase și o dezvoltare sustenabilă pe termen lung. În același timp, în Republica Moldova acestea sunt insuficiente, fiind determinate de constrângerile bugetare existente și de politicile în acest sector, se arată într-un studiu, realizat recent de Centrul analitic Independent Expert-Grup.

În perioada ultimilor ani, finanțarea domeniului ocrotirii sănătății din surse

publice constituie 5,1 – 5,3% din PIB. Chiar dacă în termeni nominali sumele alocate pentru acest sector au crescut, în termeni reali acestea oscilează, iar pentru anul 2015 chiar au fost în descreștere (aceleași perspective înregistrându-se și pentru anul 2016). Drept consecință, în anul 2015, Republica Moldova s-a situat printre ultimele țări din Europa la capitolul ponderii cheltuielilor publice în totalul cheltuielilor pentru sănătate, fiind depășită doar de Ucraina. Respectiv, populația țării este nevoită să compenseze acest deficit prin surse proprii pentru a-și satisface nevoia de bunuri

și servicii medicale. Totodată, indicatorul plăților din buzunar se situează în jurul valorii de 48% din totalul cheltuielilor pentru sănătate, fără perspective de îmbunătățire în următoarea perioadă.

Principala sursă de finanțare a cheltuielilor publice pentru sănătate este reprezentată de contribuțiile de asigurări medicale plătite de angajați și angajatori, care au crescut în anii 2013-2015 cu câte un procent în fiecare an, ajungând la 9%. De asemenea, transferurile de la bugetul de stat către Fondurile Asigurării Obligatorii de Asistență Medicală continuă

să fie o sursă esențială de finanțare. Totodată, un audit recent al Curții de Conturi arată că Guvernul plătește mult mai puțin pentru asigurarea medicală a persoanelor neangajate decât costul poliței obligatorii. Respectiv, transferurile de la bugetul de stat reprezintă aproape jumătate din suma necesară pentru acoperirea costurilor serviciilor medicale pentru categoriile asigurate de Guvern.

O altă sursă de finanțare a cheltuielilor publice pentru sănătate este reprezentată de fonduri externe din partea donatorilor. Transferurile pentru

implementarea proiectelor finanțate din surse externe au crescut de trei ori în ultimii 6 ani, atingând în anul 2015 suma de 638 mil. MDL.

Pentru ca veniturile în sănătate să crească, Expert Grup propune să fie redus numărul persoanelor angajate "la negru",

o reducere cu 5%, care ar putea genera venituri suplimentare de circa 78 mil. MDL anual la FAOM sau să fie reduse plățile informale pentru servicii medicale, care nu doar ar crește veniturile în sănătate, ci ar contribui la îmbunătățirea mediului competițional în sănătate.

SERVICIILE MEDICALE DE ÎNALTĂ PERFORMANȚĂ S-AR PUTEA SCUMPI. PROIECTUL SE AFLĂ ÎN DEZBATERI PUBLICE

Serviciile medicale de înaltă performanță ar putea să se scumpească în curând. Ministerul Sănătății a pregătit mai multe modificări în Catalogul Tarifelor Unice, care acum este în dezbatere publică. Instituția și-a motivat decizia prin faptul că au apărut mai multe servicii medicale noi și au fost cumpărate utilaje performante care au nevoie de întreținere și consumabile mai scumpe. Tarifele existente, potrivit autorilor documentului, nu acoperă cheltuielile, prin urmare există riscul ca unele servicii medicale să nu fie prestate, iar echipamentele să staționeze. Totodată, în Catalog urmează să fie incluse și tarife pentru servicii medicale noi.

În mod special, spune Ministerul Sănătății, modificarea tarifelor e necesară pentru a putea pune în aplicare mai multe programe și planuri naționale în domeniul sănătății, dar și pentru că multe instituții au cumpărat echipamente medicale performante pentru prestarea serviciilor medicale de calitate. În document scrie că mai multe instituții medicale de nivel republican își justifică solicitarea prin faptul că actualele tarife la serviciile medicale de înaltă performanță nu își acoperă cheltuielile, iar altele nu pot fi prestate, pentru că în general nu sunt stabilite tarife.

Ministerul spune că tarifele la serviciile medicale trebuie revizuite și pentru a putea pune în aplicare planul național de implementare a screeningului cancerului de col uterin, pentru utilizarea la capacitate maximă a celor 10 laboratoare noi ale Serviciului Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, dar și

pentru a pune în aplicare noile tehnologii cu care a fost dotată Secția de chirurgie endovasculară a Spitalului Clinic Republican. Documentul enumeră lista a cel puțin 18 instituții medicale republicane, care au inițiat procedura de calcul a tarifelor pentru serviciile medicale noi de înaltă performanță, care nu sunt incluse în catalogul tarifelor unice.

De exemplu, spune Ministerul Sănătății, aprobarea tarifelor pentru implementarea programului de screening a cancerului de col uterin va permite depistarea tumorii în stadii incipiente, mai exact când încă nu există simptome, va reduce incidența și mortalitatea cu aproximativ 80%.

Și domeniul transplantului va avea de câștigat. În urma stabilirii tarifelor urmează să

medicale noi, utilizând echipamente și metode contemporane care contribuie la stabilirea unor diagnostice mai calitative pentru diverse tumori maligne. Astfel, instituția propune spre aprobare tarife pentru efectuarea trepanbiopsiei tumorilor plămânilor și pleurei radiologic ghidate, trepanbiopsia glandei mamare și a prostatei, pentru testele imunohistochimice.

Totodată, urmează să fie revizuite tarifele la serviciile de expertiză și examinare psihiatrico-legală efectuate de Spitalul Clinic de Psihiatrie. Din cauză că actualele tarife nu acoperă cheltuielile pentru diverse expertize psihiatrice, în 2014, spitalul și-a epuizat toate rezervele acumulate în ultimii ani contra plată, mai scrie în proiect.

Potrivit proiectului, acumula-

va fi îmbunătățită calitatea, nu vor putea fi menținute echipamentele de laborator și va fi imposibilă utilizarea echipamentelor moderne deja procurate, iar în consecință accesul populației la serviciile medicale de calitate și performante va fi limitat.

Documentul a fost coordonat cu Compania Națională de Asigurări Medicale, reprezentanți ai instituțiilor medicale și specialiști de la Ministerul Sănătății, dar urmează să primească avize pozitive ori negative din partea mai multor ministere, în mod special al celui de Finanțe, Sindicatelor, Confederației Patronatelor, Ministerului Justiției, CNA, Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător și Liga Medicilor.

Catalogul tarifelor unice pentru serviciile medicale a fost

apară o serie de activități noi de transplant. De exemplu, scrie în document, „în cazul bunei desfășurări a activităților de transplant, doar de transplantul renal vor putea beneficia anual 20 de pacienți. Bugetul statului va economisi aproximativ un milion de lei în primul an de transplant, iar la efectuarea a 50 de transplanturi renale anual, vor fi economisiți 2,5 milioane de lei”.

Și Institutul Oncologic efectuează o serie de servicii

rea mijloacelor financiare obținute din prestarea serviciilor contra plată nu au drept scop obținerea de profituri, ci doar compensarea cheltuielilor aferente. Autorii spun că veniturile obținute din prestarea serviciilor medicale noi le va da posibilitate instituțiilor medicale să-și îmbunătățească baza tehnico-materială.

Dacă noile tarife nu vor fi aprobate, există riscul să nu fie efectuat screeningul cancerului de col uterin, nu va fi extinsă gama serviciilor medicale și nu

modificat ultima dată în decembrie 2011.

Vom preciza că proiectul privind stabilirea noilor tarife a fost publicat pentru dezbatere publică la aproximativ trei săptămâni de la intrarea în vigoare a ordinului privind extinderea listei medicamentelor compensate și la o săptămână de la anunțul privind ieftinirea cu 40% a 160 de denumiri de medicamente de importanță socială.

Sursa: e-sănătate.md

ADMINISTRAȚII ANTIBIOTICELE CU GRIJĂ!

Cu acest îndemn, Ministerul Sănătății, Centrul Național de Sănătate Publică, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Organizația Mondială a Sănătății au dat start unui șir de evenimente publice dedicate Săptămânii Mondiale de Conștientizare a Rezistenței la Antibiotice. Evenimentul este marcat al doilea an consecutiv, în perioada 14-20 noiembrie 2016. Cu această ocazie, se face apel către toți cetățenii, lucrătorii medicali și responsabili din sectorul agrar să utilizeze antibioticele cu prudență sporită și să ia măsuri urgente pentru a combate fenomenul de rezistență la antibiotice.

Rezistența la antibiotice, combinată cu lipsa antibioticelor noi omologate, arată că un număr tot mai mare de infecții sunt tratate tot mai greu ca rezultat a ineficienței remediilor medicamentoase. Această problemă este considerată și una dintre cele mai mari amenințări în domeniul sănătății publice la nivel mondial, ce implică costuri suplimentare pentru sistemele de sănătate. În fiecare an, în lume, se înregistrează circa 440.000 de cazuri noi de tuberculoză cu rezistență multiplă la medicamente, responsabile pentru 15.000 de decese. Dintre acestea, circa 81.000 de cazuri se înregistrează în Regiunea europeană a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), inclusiv

Republica Moldova.

Estimările efectuate de Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor arată că, în Uniunea Europeană, infecțiile cu bacterii rezistente sporesc cheltuielile pentru sănătate cu circa 1,5 miliarde euro pe an. Peste 380.000 de europeni contractează anual infecții cu bacterii antibiotico-rezistente, iar 25.000 persoane decedează anual datorită epuizării tuturor resurselor terapeutice. În același timp, 40% din cetățenii europeni cred în mod eronat că antibioticele sunt eficiente împotriva răcelii și a gripei.

CÂTEVA REGULI PRIVIND ADMINISTRAREA CORECTĂ A ANTIBIOTICELOR:

- Utilizați antibioticele numai la prescrierea medicului;
- Nu cereți antibiotice în cazul în care medicul spune că nu aveți nevoie de ele;
- Întotdeauna urmați sfatul medicului atunci când utilizați antibioticele;
- Nu folosiți antibioticele rămase în urma unui alt tratament;
- Preveniți infecțiile prin spălarea frecventă pe mâini, folosirea alimentelor sigure, evitarea contactului cu persoanele bolnave și vaccinare la timp.

„ZIUA VINULUI 2016” LA COMRAT

Duminică, 6 noiembrie, zi de mare sărbătoare în Comrat. Orașul a găzduit Festivalul „Ziua Vinului 2016” („Gagauz Șarap Yortusu”). Evenimentul a fost organizat de Administrația UTA Găgăuzia cu susținerea Oficiului Național al Viei și Vinului. Pentru al treilea an consecutiv festivalul s-a desfășurat sub brandul național vinicol „Vinul Moldovei. O legendă vie”. Scopul principal al evenimentului este de a familiariza consumatorii cu producătorii autohtoni și de a populariza vinurile de calitate din Găgăuzia.

La ceremonia oficială de deschidere a Festivalului au participat mai mulți oficiali atât din țară cât și de peste hotare,

printre care Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, Eduard Grama, vicespeakerul Parlamentului Republicii Moldova, Vladimir Vitiuc, vice-premierul Turciei, Yıldırım Tuğrul Türkeş, viceguvernatorul orașului Sankt-Petersburg, Victor Movcean.

Eduard Grama, ministrul Agriculturii și al Industriei Alimentare: „Industria vinicolă din Găgăuzia are o contribuție importantă la vinificația

Republicii Moldova. Ne bucurăm că localnicii și oaspeții de peste hotarele țării, prezenți la acest eveniment, apreciază la justa valoare Vinul Moldovei, acest produs al mândriei naționale.”

Gheorghe Arpentin, directorul ONVV: „Ziua Națională a Vinului este marcată în toată țara, iar în UTA Găgăuzia vinul este celebrat în cadrul Festivalului „Gagauz Șarap Yortusu”. Aceasta este o bună ocazie de a demonstra că vinificatorii din

partea de sud a țării fac niște vinuri de calitate, care merită să ne reprezinte țara peste hotare. De aceea, Oficiul Național al Viei și Vinului susține și participă activ la promovarea brandului de țară Vinul Moldovei.”

Potrivit informației prezentate de ONVV, la festivalul din acest an au participat mai multe companii locale, dar și din toată țara, printre care: Tartcomvin, Bulgary Winery, Vinuri de Comrat, Bostavan, Jemciujina, Tomai-Vinex, Barza Albă, Cricova, Kazayak-Vin, Dionis Club, Vinăria din Vale, Chateau Vartely. Vinăriile din partea de sud a țării au participat la concursul dedicat vinurilor din regiune. Juriul a examinat mai multe probe de vin și a premiat cei mai buni vinificatori cu premii speciale. În acest an, fabrica de vinuri „Tomai-Vinex” s-a ales cu cele mai multe distincții: Grand Prix-ul Festivalului Vinului în Găgăuzia și premiul tradițional – un butoi de stejar pentru vin.

Programul festivalului a inclus degustări de vinuri din recolta nouă, master-class-uri de gătit bucate naționale și locale, muzică tradițională și un program de divertisment amplu. Totodată, la festival au participat reprezentanții comunităților care locuiesc pe teritoriul Găgăuziei cu standuri separate la care au prezentat diferite meșteșuguri locale și bucate specifice zonei.

La Comrat „Ziua Vinului” este sărbătorită în fiecare an, în prima duminică a lunii noiembrie.

Colaj foto: ONVV

EXPOZIȚIA NAȚIONALĂ „FABRICAT ÎN MOLDOVA”. NOUȚĂȚILE ACTUALEI EDIȚII A EVENIMENTULUI

Cea de-a XVI-a ediție a expoziției naționale „Fabricat în Moldova” cu sloganul „Prin calitate spre competitivitate” se va desfășura în perioada 1-5 februarie 2017, la Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo”.

În cadrul unei conferințe de presă, organizată de Camera de Comerț și Industrie, Președintele CCI, Sergiu Harea, a menționat că evenimentul are drept obiectiv promovarea companiilor producătoare din țară ca un tezaur național, valorificarea potențialului companiilor autohtone prin integrarea acestora în comerțul internațional cu produse și servicii racordate standardelor de calitate ale UE, promovarea mărfurilor autohtone pe piața internă și externă concomitent cu lupta împotriva produselor contrafăcute, încurajarea implementării managementului calității la întreprinderile autohtone, crearea platformei pentru interacțiunea eficientă dintre participanții și vizitatorii expoziției și examinarea aspectelor cheie ce împiedică dezvoltarea continuă a economiei republicii.

Concomitent cu expoziția reală se va desfășura și expoziția virtuală „Fabricat în Moldova” unde consumatorii din întreaga lume vor obține informații despre

produsele moldovenești, iar agenții economici vor putea iniția noi parteneriate.

De asemenea, în cadrul expoziției va fi organizat un amplu program de afaceri care va include 3 forumuri: Forumul trilateral Moldova-România-Ucraina; Forumul Bilateral Moldova - Federația Rusă și Forumul Bilateral Moldova-Austria.

Nici la ediția curentă nu va lipsi Târgul locurilor muncă cu participarea a circa 40 de companii, care își vor prezenta ofertele.

NOTĂ: Expoziția „Fabricat în Moldova” a fost lansată în anul 2002 și concepută pentru unificarea forțelor reprezentanților administrației publice, comunității de afaceri și organizațiilor obștești în vederea susținerii fabricării produselor autohtone și majorării cererii de consum la acestea. Expoziția națională „Fabricat în Moldova” este organizată de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova sub patronajul Guvernului.

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL MOLDOVEI A FOST RENOVAT ȘI ÎȘI AȘTEAPTĂ VIZITATORII

După un amplu și îndelungat proces de consolidare și restaurare, Muzeul Național de Artă al Moldovei, a repus în circuitul public un sector important al unui valoros monument de arhitectură, sediul central Dadiani. Astfel, începând cu data de 4 noiembrie, curent, au fost deschise ușile intrării centrale a muzeului, iar începând cu 5 noiembrie, publicul are deja acces în spațiul expozițional, cu o suprafață de 1783 m. p., reabilitat și dotat cu cele mai performante sisteme de expunere, conservare și protejare a patrimoniului.

Finalizarea lucrărilor de restaurare a sediului central „Dadiani” al Muzeului

Național de Artă al Moldovei a fost posibilă datorită grantului de un milion de euro acordat de către Guvernul României în baza Memorandumului semnat între Ministerul Afacerilor Externe al României și Ministerul Culturii al Republicii Moldova.

De asemenea, a fost inaugurată expoziția permanentă de Artă Națională, care include opere din Colecția de Artă

Religioasă (icoane și obiecte de cult, sec. XVI-XIX), precum și din Colecția de Artă Modernă și Contemporană (pictură, grafică, sculptură, artă decorativă, sec. XIX-XX), etalate în cele mai moderne condiții de protejare și expunere.

Sediul Dadiani este un edificiu cu valoare de patrimoniu, monument de arhitectură și istorie, construit între anii 1899-1901, în baza proiectului reputatului arhitect Alexandru Bernardazzi (1831-1907). Ridicată din inițiativa și finanțată de către principesa Natalia Dadiani, clădirea a găzduit, inițial, gimnaziul de fete. Începând cu anul 1989, în sediul Dadiani, se desfășoară întreaga activitate administrativă și expozițională a Muzeului Național de Artă al Moldovei. Lucrări de artă universală și națională alcătuiesc bogata colecție de peste 39000 de opere ce reflectă dezvoltarea artelor plastice din sec. XV până în sec. XXI.

În prezent, cu sprijinul guvernului României este restaurată Sala cu Orgă din Chișinău și este construit sediul teatrului „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din orașul Cahul, reamintește un comunicat al guvernului Republicii Moldova.

Colaj foto: mnam.md

ATENȚIE, ȘOFERI! S-A REDUS NIVELUL CONCENTRAȚIEI ADMISIBILE DE ALCOOL ÎN ORGANISMUL CONDUCĂTORILOR AUTO

În Moldova, pentru combaterea consumului alcoolului la volan, a fost redus plafonul concentrației maxime admisibile de alcool în organismul conducătorilor auto, relatează NOI.md.

Acest fapt este prevăzut de modificările la legislație, intrate

sub influența alcoolului, fiind o sursă de pericol pentru ordinea publică, securitatea și integritatea fizică a altor persoane.

Pentru a simplifica procesul de eradicare a consumului de alcool, inclusiv în timpul șofatului, în legea adoptată se prevede

recalificarea nivelului de concentrație minimă de alcool în sânge, care va constitui de la 0,3 g / l până la 0,5 g / l și, respectiv, a nivelului de concentrație de alcool în aerul expirat – de la 0,15 mg / l până la 0,3 mg / l. Totodată, a fost coborât plafonul concentrației de

alcool de la 0,5 g / l în sânge și 0,3 mg / l în aerul expirat.

Până în prezent, sub stare de ebrietate alcoolică cu grad minim se subînțelegea concentrația de alcool de la 0,3 g/l până la 1,0 g/l în sânge și de la 0,15 mg/l până la 0,5 mg/l în aerul expirat, iar sub stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat – depășirea concentrației de alcool de 1,0 g/l în sânge și de 0,5 mg/l în aerul expirat.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MUȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 11/17/2016

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	14.00	14.00	14.00	-	-	-	10.00	13.00	10.00	8.00	23.00	15.00	10.00	15.00	10.00
Cartofi	3.50	5.00	3.50	2.20	5.50	3.00	5.00	6.00	5.00	3.00	6.00	5.00	4.00	5.00	4.00
Castraveți	-	-	-	18.00	30.00	30.00	-	-	-	25.00	32.00	30.00	22.00	22.00	22.00
Ceapă albă	-	-	-	5.00	5.00	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	2.50	3.00	2.50	1.80	4.00	2.50	3.50	4.00	3.50	3.00	5.00	4.00	4.00	4.50	4.50
Ceapă roșie	-	-	-	4.00	5.00	4.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	30.00	32.00	30.00	35.00	40.00	40.00	32.00	32.00	32.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.00	12.00	10.00	-	-	-
Gogoșari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.00	15.00	15.00	-	-	-
Morcov	4.50	5.00	4.50	3.50	6.00	4.50	4.00	5.00	4.00	5.00	7.00	6.00	5.00	5.00	5.00
Ridiche neagră	3.50	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	-	-	-	5.00	6.00	6.00	4.00	4.50	4.50
Roșii de seră	-	-	-	9.00	14.00	12.00	6.00	16.00	6.00	10.00	18.00	15.00	10.00	15.00	12.00
Sfeclă de masă	3.50	4.00	4.00	3.50	6.00	4.00	4.00	5.00	4.00	5.00	6.00	6.00	4.00	4.50	4.50
Usturoi	-	-	-	55.00	55.00	55.00	45.00	60.00	45.00	35.00	60.00	55.00	-	-	-
Varză	3.00	4.00	3.50	2.00	4.00	2.50	5.00	6.00	5.00	3.50	5.00	4.00	4.00	4.50	4.50
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	10.00	15.00	15.00	12.00	15.00	12.00	12.00	15.00	12.00	12.00	12.00	12.00
Varză de pechin	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	10.00	12.00	10.00	10.00	12.00	10.00
Vinete	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.00	7.00	6.00	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	21.00	23.00	21.00	-	-	-	22.00	22.00	22.00
Grepfrut	-	-	-	25.00	25.00	25.00	22.00	24.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	27.00	30.00	30.00	20.00	25.00	20.00	-	-	-	28.00	28.00	28.00
Mandarine	-	-	-	22.00	26.00	22.00	20.00	24.00	20.00	-	-	-	25.00	25.00	25.00
Mere	4.00	7.00	6.00	3.50	8.00	5.50	4.00	8.00	4.00	6.00	8.00	7.00	5.00	5.00	5.00
Mere Golden	5.00	8.00	7.00	5.00	10.00	6.00	4.00	8.00	4.00	8.00	12.00	10.00	5.00	6.00	6.00
Mere Idared	4.00	5.00	5.00	4.00	5.00	4.00	4.00	6.00	4.00	7.00	9.00	8.00	-	-	-
Mere Richard	-	-	-	6.00	12.00	9.00	6.00	10.00	6.00	10.00	12.00	10.00	5.00	6.00	6.00
Miez de nucă	90.00	100.00	100.00	-	-	-	-	-	-	80.00	120.00	100.00	-	-	-
Pere	-	-	-	15.00	15.00	15.00	12.00	14.00	12.00	5.00	10.00	8.00	-	-	-
Portocale	-	-	-	-	-	-	20.00	22.00	20.00	-	-	-	25.00	25.00	25.00
Prune	-	-	-	6.00	6.00	6.00	8.00	15.00	8.00	12.00	20.00	15.00	-	-	-
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.00	40.00	35.00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	16.00	24.00	20.00	10.00	12.00	10.00	12.00	15.00	12.00	15.00	15.00	15.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	16.00	18.00	18.00	13.00	14.00	13.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	20.00	24.00	24.00	14.00	16.00	14.00	12.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 17 noiembrie 2016

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
FLOAREA SOARELUI	8 MDL	25 t	; Telefon: 069960422; Mobil: 069960422; Email: mar-ian_bordian@ymail.com
Mere, Idared, Simirenco	7 000 MDL	25 t	s. Cetîreni, r-ul Ungheni; Telefon: +37323641382; Mobil: +37379171730; Email: cucut@gmail.com
Varza de Pechin	15 000 MDL	25 t	Ungheni, Manoilesti; Telefon: +373 236 73253; Mobil: +373 795 50647; Email: glodeanu@mail.md
Varza	5 000 MDL	5 t	s. Chirileni, rl Ungheni; Telefon: +37323675378; Mobil: +37379446795; Email: vstoica@mail.md
Porumb	3 000 MDL	300 t	s. Petresti, Ungheni, Republica Moldova; Telefon: +373(236) 42230; Mobil: +373 69688805; Email: aspi-distrabs@mail.md
Material saditor de mar "Simirenko"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material Saditor de mar "Florina"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de mar "Gala"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de mar "Hang"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de mar "Discovery"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de mar "Xenapka"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de mar "Belii naviv"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de mar "Romus 2"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de visin "Ponte"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de pere "Rich"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de cires "Valerii Cikalov"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Material saditor de cires "Krupoplotnie"	10 MDL	1 000 unități	Jora de Mijloc Orhei; Telefon: 023555824; Mobil: 068481500; Email: vbrinza@mail.ru
Grâu alimentară	2 300 MDL	25 t	s.Jora de Sus, r-nul Orhei; Telefon: 023555827; Mobil: 068259406; Email: cealnicl@mail.ru
Porumb	2 500 MDL	50 t	s.Jora de Sus, r-nul Orhei; Telefon: 023555827; Mobil: 068259406; Email: cealnicl@mail.ru
Material saditor de prun "Stanley"	15 MDL	3 000	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 060687318; Email: zstavila@mail.ru
Material saditor de piersic "Red Haven"	12 MDL	2 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 060687318; Email: zstavila@mail.ru
Material saditor de gutui "Codreanca"	15 MDL	1 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 060687318; Email: zstavila@mail.ru
Marcota M26	3 MDL	5 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 060687318; Email: zstavila@mail.ru
Marcota M106	2 MDL	10 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 060687318; Email: zstavila@mail.ru
Ceapa	4 000 MDL	3 t	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 060687318; Email: zstavila@mail.ru
Material saditor de mar "Xenapca"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de mar "Slavka"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de mar "R geneva"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de mar "Golden"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de mar "Siminenko"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de mar "Discovery"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de piersic "Red Haven"	14 MDL	1 000 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de piersic "Star solo"	14 MDL	500 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de par "Noiabrisk"	15 MDL	500 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de par "RX"	15 MDL	500 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Material saditor de par "Star Krinso"	15 MDL	500 unități	Telefon: ; Mobil: 068337336; Email: gondiuvanea@mail.ru
Floarea Soarelui	7 000 MDL	20 t	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 068342025; Email: mleahu@mail.ru
Porumb	2 500 MDL	20 t	Orhei Jora de Mijloc; Telefon: ; Mobil: 068342025; Email: mleahu@mail.ru
Porumb	2 500 MDL	150 t	s.Inesti, r-nul Telenesti; Telefon: ; Mobil: 069422584; Email: turcani@mail.ru
Mere "Aidared"	4 500 MDL	20 t	s. Mălăiești, rl Orhei; Telefon: 23551648; Mobil: 79535158; Email: vindex_agro@yahoo.com
Mere "Golden"	4 500 MDL	20 t	s. Mălăiești, rl Orhei; Telefon: 23551648; Mobil: 79535158; Email: vindex_agro@yahoo.com
Mere "Simirenko"	4 500 MDL	20 t	s. Mălăiești, rl Orhei; Telefon: 23551648; Mobil: 79535158; Email: vindex_agro@yahoo.com

Grâu	3 000 MDL	400 t	Telefon: ; Mobil: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Floarea Soarelui	8 000 MDL	200 t	Telefon: ; Mobil: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Porumb	3 000 MDL	200 t	Telefon: ; Mobil: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Sfecla rosie	4 000 MDL	150 t	Telefon: ; Mobil: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Varză	4 000 MDL	150 t	Telefon: ; Mobil: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Morcov	4 000 MDL	100 t	Telefon: ; Mobil: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Prune uscate "Stanley"	30 000 MDL	50 t	s.Parcani, r-nul Soldanesti; Telefon: 0272-27428; Mobil: 060180640; Email: cojocarinatmail.ru
Prune uscate "Cab-ardinca"	30 000 MDL	50 t	s.Parcani, r-nul Soldanesti; Telefon: 0272-27428; Mobil: 060180640; Email: cojocarinatmail.ru
Prune proaspete "Stanley"	7 000 MDL	11 t	s.Parcani, r-nul Soldanesti; Telefon: 0272-27428; Mobil: 060180640; Email: cojocarinatmail.ru
Stoloni de capsun remontant	5 MDL	10 000 unități	s.Cucuieti, r-l Riscani; Telefon: +37368600162; Mobil: +37379013579; Email: ungureanu
Butasi de coacaz	10 MDL	15 000 unități	s.Cucuieti, r-l Riscani; Telefon: +37368600162; Mobil: +37379013579; Email: ungureanu
Butasi de zmeura remontanta	5 MDL	30 000 unități	s.Cucuieti, r-l Riscani; Telefon: +37368600162; Mobil: +37379013579; Email: ungureanu
Porumb	3 000 MDL	300 t	s.Manoilesti, Ungheni; Mobil: +373 69947447; Email: diaconu@mail.md
Mere	10 000 MDL	80 t	Ungheni, Manoilesti; Telefon: +373 236 73253; Mobil: +373 795 50647; Email: glodeanu@mail.md
Struguri Moldova de la frigider		26 t	Hincesti; Telefon: 069221826; Mobil: ; Email: A11
Frunze de salata Lollo bionda	30 000 MDL	8 t	s.Pelivan, r-nul Orhei; Telefon: 023568614; Mobil: 069274010; Email: adiagro@mail.ru
Floarea soarelui	7 000 MDL	170 t	Telefon: ; Mobil: 079767225; Email: ttugui@mail.ru
Porumb	2 500 MDL	80 t	Telefon: ; Mobil: 079767225; Email: ttugui@mail.ru
Varza alba	5 000 MDL	200 t	Ungheni, Manoilesti; Telefon: +373 236 73253; Mobil: +373 795 50647; Email: glodeanu@mail.md
Varza alba	4 500 MDL	80 t	MD-3618, s. Chirileni, raionul Ungheni ; Telefon: +373 236 75341; ; Mobil: +373 79207222 ; Email: vladei@mail.md

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Grii alimentară 24% glutenă, 90% IDC	2 800 MDL	500 t	s. Sculeni, r-ul Ungheni; Telefon: +373 236 63629; Mobil: +373 69121750; Email: calinrica@gmail.com
Cumparam floarea soarelui			Chisinau; Telefon: 069108294; Mobil: 069263161; Email: svetlana@walnut.md
Cumpar cereale certificate ecologic si oleaginoase			; Telefon: 0720088970; Mobil: 0720088970; Email: andreealidia19@gmail.com

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

CENTRUL DE INSTRUIRE

“CDT-Agro” SRL

Organizează cursuri pentru obținerea permisului de conducere, (certificate), cu angajarea ulterioară în muncă, la următoarele specialități:

- Tractorist- Combainer în producția agricolă
- Mașinist la autogreder
- Mașinist la excavator cu o singură cupă
- Mașinist la automacara
- Mașinist la buldozere
- Mașinist la screper
- Lăcătuș la repararea mașinilor și utilajelor agricole
- Lăcătuș la repararea automobilelor
- Electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric
- Electrogazosudor Montator

Planul de instruire fiind aprobat de Ministerul Educației al R.M.

Durata de studii: 3 – 5 luni. Practica în producere se va efectua la întreprinderile: SA “AGROTEHCOMERT”, SA “DRUMURI HÎNCEȘTI”, SRL “ELECTROSTRAT” orașul Hîncești cu personalul ingineresc al întreprinderilor.

Lețiile se desfășoară, contra plată.

ADRESA: Tel./fax: (0269) 2-18-18
orașul Hîncești, str. Chișinaului 17(școala profesională) GSM: 069156379

ABONAREA
2016

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUATĂ PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?Index de abonare:
PM 21948

Abonați-Vă la ziarul

AGROmedia[®]inform

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTE
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI**154 de lei**PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

FURNIZORUL Nr.1

DE TEHNICA AGRICOLA COMPACTA

TRACTOARE
PENTRU
VIE / LIVADA / SERAMINI
TRACTOAREUTILAJE
AGRICOLE

DIFERITE MODELE

DUPA
PUTEREDUPA
NECESITATIOZONTEH
PROFESSIONAL TRACTORSLA NOI STRĂSENI
GASEȘTI
WWW.TRACTOARE.MD

0698 98 123 /// 0698 98 987 /// 0698 98 800